

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 16.07.1995
COM(95)263 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΩΤΗ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟ

**ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΗΓΜΕΝΗΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ**

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
I Σύνοψη των βασικών δεδομένων	4
II Η γοητεία και η πρόκληση του σχήματος 16:9	5
III Σύνοψη στόχων, μεθόδου και αντικειμενικών σκοπών	8
ΤΜΗΜΑ Α: ΕΚΠΟΜΠΕΣ	12
1. Η ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ 16:9 ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	12
1.1 Η εικόνα των υπηρεσιών στις 30.12.1994	12
1.2 Η πρόσκληση του 1993	12
1.3 Η πρόσκληση 94/1	15
1.4 Μεθοδολογία αξιολόγησης	17
1.5 Κατανομή ωρών ανά κράτος μέλος	18
2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	18
2.1 Η γαλλική αγορά	19
2.2 Γερμανία: πρώτες ενδείξεις	21
2.3 Διάθεση εξοπλισμού στούντιο	22
2.4 Τύπος και ενημέρωση του κοινού	22
3. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	22
3.1 Επισκόπηση των πόρων	22
3.2 Συγκρίσεις σε διεθνές επίπεδο	25
3.3 Αναλογική τηλεόραση 16:9	26
3.4 Ψηφιακό σύστημα 16:9	26
ΤΜΗΜΑ Β: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	29
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	29
1.1 Το σχέδιο δράσης αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της οπτικοακουστικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης	29
1.2 Προώθηση του μεγέθους 16:9: συνοχή των κοινοτικών δράσεων	32

2.	ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΙΑΣ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ .	33
2.1	Το πλαίσιο παρέμβασης της κοινοτικής ενίσχυσης	33
2.2	Συνολικά αποτελέσματα εκφρασμένα σε αριθμό ωρών και σε ECU:	34
3.	ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ	41
3.1	Τα προγράμματα, ποιοτική αξιολόγηση :	41
3.2	Ο αντίκτυπος του σχεδίου δράσης: ανάπτυξη της βιομηχανικής αγοράς και του οπτικοακουστικού καταλόγου	47
	ΚΟΙΝΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ :	49
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	51

**Πρώτη ετήσια έκθεση σχετικά με την πρόοδο
κατά την εφαρμογή του σχεδίου δράσης για την εισαγωγή
υπηρεσιών προηγμένης τηλεόρασης στην Ευρώπη**

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κατ'εφαρμογήν του άρθρου 6 της απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με σχέδιο δράσης για την εισαγωγή υπηρεσιών προηγμένης τηλεόρασης στην Ευρώπη¹, η παρούσα έκθεση σηματοδοτεί τη συμπλήρωση του πρώτου έτους υπηρεσιών και παραγωγής προγραμμάτων ευρείας οθόνης με την αρωγή του σχεδίου δράσης². Η Επιτροπή βρίσκεται σε ιδιαίτερα ευχάριστη θέση καθώς της δίδεται η ευκαιρία να αναφερθεί στα πεπραγμένα του πρώτου έτους, δεδομένου ότι τα αποτελέσματα είναι πολύ θετικά σε γενικές γραμμές, μολονότι είναι πολύ νωρίς ακόμα για να διακηρυχθεί πλήρης επιτυχία σε ευρωπαϊκή κλίμακα.

I Σύνοψη των βασικών δεδομένων

Τα βασικά στοιχεία έχουν ως εξής:

Εκπομπές :

- το 1994 πωλήθηκαν 150.000 τηλεοπτικές συσκευές ευρείας οθόνης 16:9
- για το 1995 αναμένονται πωλήσεις 430.000 συσκευών
- 22 υπηρεσίες έχουν ιδρυθεί σε οκτώ κράτη μέλη
- έως την 1η Ιουλίου 1995 θα μεταδοθούν 30.000 ώρες προγραμμάτων

---

¹ Ψήφισμα 93/424/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 1993 σχετικά με σχέδιο δράσης για την εισαγωγή προηγμένων τηλεοπτικών υπηρεσιών στην Ευρώπη, ΕΕ αριθ. L 194/48, 5.8.1993, σ. 48

² Τα αποτελέσματα της κατανομής των πόρων που παρατίθενται λεπτομερώς και αναλύονται στην παρούσα έκθεση αφορούν την χρονική περίοδο αναφοράς από 22.7.93 έως 31.12.94.

Παραγωγή προγραμμάτων

- χρηματοδοτήθηκε παραγωγή 13.200 ωρών σε σχήμα 16:9, από την οποία 65% είναι παρατεταμένης διάρκειας ζωής, αποθεματικά προγράμματα.
- χρηματοδότηση παραγωγής νέων προγραμμάτων, ως προς τον τύπο:
  - 2.500 ώρες εγγραφών ζωντανού προγράμματος
  - 2.000 ώρες αθλητισμού
  - 1.400 ώρες ντοκυμαντέρ
  - 900 ώρες πολιτιστικών εκδηλώσεων
  - 700 ώρες θεατρικού προγράμματος
- - 5.600 ώρες από μετατροπή προγραμμάτων

Στην παρούσα έκθεση θα παρουσιαστεί το πλαίσιο γύρω από τα παραπάνω δεδομένα ώστε το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο να ενημερωθούν σχετικά με την έως τώρα επιτευχθείσα πρόοδο.

Η διάρθρωση της έκθεσης έχει ως εξής:

- Στην παρούσα **Γενική Εισαγωγή** συνοψίζονται το αιτιολογικό, οι στόχοι και οι κύριες επιχειρησιακές διεργασίες του σχεδίου δράσης.
- **Τμήμα Α: Εκπομπές**
- **Τμήμα Β: Παραγωγή και μετατροπή προγραμμάτων**
- **Κοινά συμπεράσματα**

Η παρούσα έκθεση αποτελεί προϊόν συνεργασίας μεταξύ της Γενικής Διεύθυνσης XIII, Τηλεπικοινωνίες, Αγορά των Πληροφοριών και Αξιοποίηση της Έρευνας, και της Γενικής Διεύθυνσης X, Πληροφόρηση, Επικοινωνία, Πολιτιστικά θέματα, οπτικοακουστικός τομέας. Η ΓΔ XIII έχει την επιχειρησιακή ευθύνη για το μέρος του σχεδίου δράσης που αφορά τις εκπομπές· η ΓΔ X έχει την επιχειρησιακή ευθύνη για το μέρος του σχεδίου δράσης που αφορά την παραγωγή και μετατροπή προγραμμάτων.

II Η γοητεία και η πρόκληση του σχήματος 16:9

Το σχέδιο δράσης αποτελεί μία συνιστώσα σε ένα τρίπτυχο αναπροσανατολισμού της κοινοτικής πολιτικής όσον αφορά την εισαγωγή της προηγμένης τηλεόρασης, που απομακρύνεται από την αποκλειστική επικέντρωση στην εισαγωγή τηλεοπτικών υπηρεσιών υψηλής ευκρίνειας με τον ταχύτερο δυνατό τρόπο και στρέφεται σε ευρύτερη πολιτική, η οποία περιλαμβάνει σειρά δυνατοτήτων προσφοράς διαφόρων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των πραγματοποιούμενων με ψηφιακές τεχνολογίες. Η εν λόγω πολιτική αποτελεί αφ'εαυτής αναπόσπαστο μέρος της οπτικοακουστικής πολιτικής της Κοινότητας, όπου περιλαμβάνονται και άλλα όργανα, όπως το πρόγραμμα MEDIA και η οδηγία για τηλεόραση χωρίς σύνορα.

Το σχέδιο δράσης έχει ρόλο *προώθησης και προβολής*, δηλαδή την επιτάχυνση της διεύθυνσης στην αγορά ηλεκτρονικού εξοπλισμού ευρείας κατανάλωσης σχήματος 16:9 με την τόνωση των υπηρεσιών εκπομπών και της παραγωγής προγραμμάτων. Το δεύτερο στοιχείο στην αναπροσανατολισμένη πολιτική είναι *νομοθετικού χαρακτήρα*, αποτελούμενο από σχέδιο οδηγίας για τη χρήση προτύπων τηλεοπτικής μετάδοσης³, που αποσκοπεί να αντικαταστήσει την προηγούμενη "οδηγία MAC"⁴. Αντίθετα με την προκάτοχό της, η νέα οδηγία δεν επιδιώκει να καθορίσει στόχους αγοράς, αλλά να παράσχει πλαίσιο υποστήριξης για την ανάπτυξη της αγοράς, ενισχύοντας πεδία όπου υφίσταται συναίνεση προτύπων μετάδοσης καθώς και του σχήματος 16:9 καθαυτού. Το τρίτο στοιχείο είναι η *εστίαση στις ψηφιακές εκπομπές*, που ουσιαστικά προετοιμάζει το έδαφος για την εισαγωγή στην αγορά των ψηφιακών υπηρεσιών και συναφών προϊόντων μέσω της τυποποίησης και της δημιουργίας συναίνεσης μεταξύ των συντελεστών της αγοράς. Η Επιτροπή εξέθεσε τη μεθοδολογία της στην ανακοίνωση για τις ψηφιακές εκπομπές βίντεο⁵ και οι κύριες γραμμές της εν λόγω ανακοίνωσης υποστηρίχθηκαν από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁶. Με τον αναπροσανατολισμό της πολιτικής υπογραμμίζεται ο κείριος ρόλος που έχουν οι ίδιοι οι συντελεστές της αγοράς κατά τον προσδιορισμό των απαιτήσεων της αγοράς. Η εργασία της Ευρωπαϊκής Ομάδας Ψηφιακών Βιντεοεκπομπών έχει συνεισφέρει σημαντικά τόσο στο νομοθετικό σκέλος όσο και στις ψηφιακές εκπομπές, ενώ το σχέδιο δράσης καθοδηγείται σαφώς από τις δυνάμεις της αγοράς, τόσο στη λειτουργία όσο και στους στόχους του.

Η θεώρηση των υπηρεσιών εκπομπών από οπτική γωνία καθοδηγούμενη από τις δυνάμεις της αγοράς συνεπάγεται την ακόλουθη εκτίμηση σχετικά με τις προηγούμενες φάσεις της πολιτικής. Η εμπειρία της τηλεόρασης υψηλής ευκρίνειας (HDTV) προέβαλε τον διαρθρωτικό διχασμό μεταξύ των στόχων αγοράς, αφενός των κατασκευαστών και αφετέρου των φορέων εκπομπής. Η HDTV θεωρήθηκε υπερβολικά δαπανηρή από τους φορείς εκπομπής και τους παραγωγούς προγραμμάτων και καταλληλότερη ως κάποιου είδους ψηφιακή υπηρεσία σε μελλοντικό στάδιο, δεδομένης της υφιστάμενης τάσης προς την ψηφιοποίηση. Οι ψηφιακές εκπομπές HDTV μαζί με την κατασκευή και την εισαγωγή καταναλωτικού εξοπλισμού σε αποδεκτές τιμές, θα είναι μια μελλοντική εξέλιξη τόσο για τις ψηφιακές τεχνολογίες όσο και για την ίδια την αγορά. Ωστόσο, η εισαγωγή υπηρεσιών HDTV συνεχίζει να παραμένει έσχατος πολιτικός στόχος· στο μεταξύ η HDTV διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην παραγωγή προγραμμάτων, ιδιαίτερα σε προγράμματα "αποθεματικά", δηλ. παρατεταμένης διάρκειας ζωής. Η HDTV υποστηρίζεται με συνέπεια από το μέρος του σχεδίου δράσης που αφορά την παραγωγή προγραμμάτων⁷.

Οι Ευρωπαίοι και οι Αμερικανοί φορείς εκπομπών προτιμούν επί του παρόντος άλλες, φθηνότερες δυνατότητες υπηρεσιών που προσφέρει η ψηφιακή τεχνολογία. Τα πρωτεύοντα

³ Έπειτα από την πρώτη ανάγνωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στις 20.04.1994 (Ref PE 180.706), το Συμβούλιο υιοθέτησε κοινή θέση στις 22 Δεκεμβρίου 1994.

⁴ Οδηγία 92/38/ΕΟΚ του Συμβουλίου, ΕΕ αριθ. L 137/17, 20.5.92, σ. 17

⁵ COM(93) 557 τελικό, 17 Νοεμβρίου 1993

⁶ Ψήφισμα του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 1994 σχετικά με πλαίσιο κοινοτικής πολιτικής για τις ψηφιακές εκπομπές βίντεο, 94/C 181/02, ΕΕ αριθ. C 181, 2.7.94, σ. 3· ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη στρατηγική για την εισαγωγή ψηφιακής HDTV, PE 180.707, 20.04.94

⁷ Περίπου ένα τέταρτο από το σύνολο των ωρών προγράμματος που στηρίζονται από το σχέδιο δράσης είναι σε μορφή βίντεο υψηλής ευκρίνειας 1250 γραμμών. Βλ. τμήμα Β, 3.1.3, Πίνακα 16, "Χρηματοδότηση νέων παραγωγών: κατανομή ανά σχήμα"

οφέλη για τον καταναλωτή από την ψηφιακή τηλεόραση, που προέρχονται από συστήματα εφικτά σήμερα από εμπορική και τεχνολογική άποψη, είναι η αύξηση του αριθμού των μεταδιδόμενων προγραμμάτων, διευρύνοντας έτσι την επιλογή προγράμματος, καθώς και η διευκόλυνση της πρόσβασης του καταναλωτή, κατά κανόνα με υπηρεσίες όπως το βίντεο κατ' αίτηση, που πολλαπλασιάζει τον αριθμό των δυνατοτήτων θέασης ενός συγκεκριμένου προγράμματος. Οι τηλεοπτικοί φορείς συνδρομητικής τηλεόρασης θα είναι οι πρώτοι που θα προσφέρουν τις εν λόγω υπηρεσίες, οι οποίες θα μπορούν να παρουσιασθούν με την προσθήκη ενός αποκωδικοποιητή στους υφιστάμενους τηλεοπτικούς δέκτες. Οι διάφοροι, πάντως, συντελεστές της αγοράς μπόρεσαν να συμφωνήσουν ότι η τηλεόραση ευρείας οθόνης σχήματος 16:9 θα είναι στο μεταξύ εμπορικά εφικτή και ότι το σχήμα 16:9 είναι αφ' εαυτού ελκυστικό για τους καταναλωτές, ανεξάρτητα από το σύστημα μετάδοσης που θα χρησιμοποιηθεί.

Η συναίνεση στο σχήμα 16:9 προέκυψε για διάφορους λόγους:

- Στο επίπεδο του καταναλωτή, το σχήμα 16:9 βελτιώνει την παρουσίαση των προγραμμάτων λόγω της βελτιωμένης εργονομίας του, ενώ το σχήμα αυτό προάγει τη σύγκλιση μεταξύ κινηματογράφου και τηλεόρασης, που έχει ήδη καθιερωθεί με τις συσκευές βιντεοεγγραφής και τα συνδρομητικά κανάλια με κινηματογραφικές ταινίες, όπως αντικατοπτρίζεται στην έννοια "Home Cinema"⁸ (κινηματογράφος στο σπίτι) που χρησιμοποιείται ήδη σε προϊόντα και υπηρεσίες της αγοράς.
- Ως σχήμα οθόνης είναι τεχνολογικώς ουδέτερο· στους δέκτες μπορούν να παρουσιάζονται εικόνες ευρείας οθόνης που μεταδίδονται είτε αναλογικά είτε ψηφιακά. Το γεγονός αυτό εξασφαλίζει τον καταναλωτή, δεδομένου ότι η οθόνη αποτελεί κατά κανόνα τα δύο τρίτα της αξίας του δέκτη.
- Καθώς η ολοκλήρωση της μετάβασης σε ψηφιακές υπηρεσίες θα διαρκέσει πολύ, ίσως έως και 20 έτη, υφίστανται τα περιθώρια για την αναβάθμιση υφισταμένων αναλογικών υπηρεσιών ευρείας οθόνης, χρησιμοποιώντας συστήματα όπως τα D2-MAC και PAL-Plus, καθώς επίσης και η εισαγωγή νέων ψηφιακών συστημάτων.

Πρόκειται για σημαντικό σημείο δεδομένων των υφισταμένων αναλογικών επίγειων υπηρεσιών από τις οποίες προέρχεται η πλειοψηφία των τηλεοπτικών προγραμμάτων· τούτο πρέπει να ληφθεί υπόψη από μια προσέγγιση που βασίζεται στην καθοδήγηση της αγοράς, και:

- το σχήμα 16:9 θεωρείται το μελλοντικό σχήμα για την τηλεόραση, που θα διευκολύνει την ενδεχόμενη εισαγωγή της HDTV· πράγματι, πρόκειται για το μόνο σημείο όπου συμφωνούν οι πάντες.

8

Η μέθοδος "Home Cinema" χρησιμοποιήθηκε αρχικά για την πώληση ηχητικών επεξεργαστών που είναι σε θέση να αναπαραγάγουν ήχο πολλαπλών ιχνών, τρισδιάστατης προσομοίωσης (multi-track surround sound) που υπάρχουν στην ηχητική λωρίδα πολλών ταινιών, βελτιώνοντας έτσι τις συνθήκες αναπαραγωγής του. Η ίδια μέθοδος χρησιμοποιείται για τη διάθεση στην αγορά καταναλωτικού εξοπλισμού για το σχήμα 16:9, παρουσιάζοντας την κινηματογραφικού τύπου ευρεία οθόνη στην κατοικία. Η ίδια μέθοδος θα μπορούσε να εφαρμοστεί στο μέλλον για την HDTV, που θα προσέθετε και το τελικό στοιχείο, την εμπειρία της "μεγάλης οθόνης".

Η πρόκληση συνίστατο στη μεταφορά αυτής της πολιτικής συναίνεσης στη δράση, ξεπερνώντας το αδιέξοδο της "κότας και του αυγού" μεταξύ των συντελεστών της αγοράς. Οι τηλεοπτικοί φορείς δήλωναν ότι δεν θα υπήρχαν προγράμματα και εκπομπές ευρείας οθόνης έως ότου υπάρξουν αντίστοιχοι δέκτες, ενώ οι κατασκευαστές επιχειρηματολογούσαν ότι οι τηλεοπτικοί φορείς θα πρέπει να προηγηθούν των δεκτών. Το αδιέξοδο είχε ως αποτέλεσμα "απώλεια αγοράς", που θα μπορούσε να εμποδίσει την εισαγωγή του σχήματος 16:9. Οι δυνάμεις της αγοράς δεν θα μπορούσαν επομένως να εισηγηθούν από μόνες τους τη λύση, δεδομένης της εν λόγω διαρθρωτικής δυσχέρειας· το πρόβλημα ήταν το έναυσμα που θα τους παρακινούσε.

Ο ρόλος του σχεδίου δράσης είναι με δυο λόγια να δώσει το έναυσμα στην αγορά και να υπερβεί το διαρθρωτικό αδιέξοδο μεταξύ διαφόρων ομάδων συντελεστών της αγοράς. Το σχέδιο δράσης είναι ένα στοιχείο μιας πολιτικής τριών πτυχών για την προηγμένη τηλεόραση. Στην παρούσα έκθεση διαγράφεται η πρόοδος κατά το πρώτο έτος λειτουργίας του σχεδίου δράσης.

III Σύνοψη στόχων, μεθόδου και αντικειμενικών σκοπών

"Προκειμένου να διευκολυνθεί η διείσδυση των δεκτών σχήματος 16:9 στην αγορά, το σχέδιο δράσης αποσκοπεί στην εξασφάλιση της ταχύρρυθμης ανάπτυξης στην Ευρώπη, της αγοράς προηγμένων τηλεοπτικών υπηρεσιών σε σχήμα 16:9 που χρησιμοποιούν 625 ή 1250 γραμμές σάρωσης."⁹

Η μέθοδος βασίζεται στην προσομοίωση των στοιχείων εκπομπής και παραγωγής προγράμματος στην αλυσίδα της αξίας, ώστε να μπορέσει να συμπεριληφθεί το σύνολο των διαφόρων παραγόντων και στοιχείων στην αλυσίδα των τηλεοπτικών υπηρεσιών που είναι απαραίτητη για την παροχή υπηρεσιών 16:9 στις κατοικίες. Τούτο αποτελεί συνθήκη για την επίτευξη της επιταχυνόμενης ανάπτυξης της αγοράς για υπηρεσίες 16:9. Σύμφωνα με αυτή τη μεθοδολογία, το σχέδιο δράσης ορίζει δύο ενδεικτικούς στόχους προς επίτευξη κατά τη διάρκειά του:

- (i) "μιας κρίσιμης μάζας προηγμένων τηλεοπτικών υπηρεσιών σχήματος 16:9·
- (ii) ενός επαρκούς και αυξανόμενου όγκου προγραμμάτων υψηλής τεχνικής ποιότητας, τόσο σε εικόνα όσο και σε ήχο, σε σχήμα 16:9 και τέτοιας φύσης ώστε να διευκολύνεται η καλύτερη δυνατή ακροαματικότητα. Τα προγράμματα αυτά θα μεταδίδονται στα πλαίσια των προαναφερομένων υπηρεσιών".

Η καίρια παραδοχή είναι ότι έπρεπε να υπάρξει συνεκτική και συγχρονισμένη προσφορά από τους συντελεστές της αγοράς, ιδίως από τους τηλεοπτικούς φορείς και τους δημιουργούς προγραμμάτων, ώστε να έχει επιτυχία η εισαγωγή του σχήματος 16:9. Μολονότι οι κατασκευαστές προγραμμάτων αποκλείονται από οποιαδήποτε χρηματική ενίσχυση που διατίθεται στο πλαίσιο του σχεδίου¹⁰, ο ρόλος της βιομηχανίας για τη διάθεση εξοπλισμού στην αγορά είναι επίσης νευραλγικός. Η προσέγγιση που ακολουθείται στο σχέδιο προϋποθέτει ότι θα ληφθεί υπόψη το σύνολο της οπτικοακουστικής "αλυσίδας αξίας" και όχι μόνο επιμέρους τομείς.

⁹ Παράρτημα στην απόφαση του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 1993 σχετικά με τη θέσπιση σχεδίου δράσης για την εισαγωγή προηγμένων τηλεοπτικών υπηρεσιών στην Ευρώπη, ΕΕ αριθ. L 196, 5.8.93, σ. 48

¹⁰ ο.π., άρθρο 1

Η μεθοδολογία που επελέγη για τη χρηματοδότηση στοχεύει στις συμπληρωματικές δαπάνες από την εισαγωγή ευρείας οθόνης, με τις οποίες επιβαρύνονται οι τηλεοπτικοί φορείς για *εκπομπές* υπηρεσιών 16:9 και η παραγωγή προγραμμάτων (συμπεριλαμβανομένων των τηλεοπτικών φορέων) για *παραγωγή* προγραμμάτων ευρείας οθόνης. Οι συμπληρωματικές αυτές δαπάνες έχουν υπολογισθεί υπό μορφή ωριαίων κατ'αποκοπήν καταβολών.

Πίνακας 1Α

Δαπάνες μετάδοσης

	Κατ'αποκοπή ποσό (ECU ανά ώρα)
Πρώτες 50 ώρες	6 000
Μετά τις πρώτες 50 ώρες	2 500

Πίνακας 1Β

Δαπάνες παραγωγής προγραμμάτων

Είδος προγράμματος	Κατ'αποκοπή ποσό (ECU ανά ώρα)
Προγράμματα μετεγγραμμένα από υπάρχον υλικό, κατάλληλα για μετάδοση σε σχήμα 16:9 και σε 625 γραμμές	3 000
Προγράμματα μετεγγραμμένα από υπάρχον υλικό, κατάλληλα για μετάδοση σε σχήμα 16:9 και σε 1250 γραμμές	5 000
Παραγωγή super 16 mm και τηλεοπτική παραγωγή σχήματος 16:9	12 000
Παραγωγή 35 mm και τηλεοπτική παραγωγή υψηλής ευκρίνειας (HD, 1250 γραμμές)	

Στον πίνακα 1Β παρουσιάζονται οι δαπάνες παραγωγής προγραμμάτων κατά την απόφαση του Συμβουλίου. Τα ποσά αυτά ίσχυσαν για την πρόσκληση του 1993. Στον πίνακα 1Γ παρουσιάζονται οι τροποποιημένες δαπάνες παραγωγής προγραμμάτων που ίσχυσαν κατά τις επακόλουθες προσκλήσεις¹¹.

11

Βλέπε τμήμα Β 2.1.2 για εξέταση των τροποποιήσεων στα ωριαία ποσά για δημιουργία προγραμμάτων.

Πίνακας 1Γ

Αναθεωρημένες δαπάνες παραγωγής προγραμμάτων

Είδος προγράμματος	Κατ'αποκοπή ποσό (ECU ανά ώρα)
Προγράμματα μετεγγραμμένα από υπάρχον υλικό, κατάλληλα για μετάδοση σε σχήμα 16:9 και σε 625 γραμμές	3 000
Προγράμματα μετεγγραμμένα από υπάρχον υλικό, κατάλληλα για μετάδοση σε σχήμα 16:9 και σε 1250 γραμμές	5 000
Super 16 mm	12 000
Τηλεοπτική παραγωγή 16:9, 625 γραμμών	
α) προγράμματα "αποθεματικά"	12 000
β) ώρες ροής προγραμμάτων 1 έως 20 μετά τις πρώτες 20 ώρες	12 000
	6 000
Παραγωγή 35 mm	30 000
Τηλεοπτική παραγωγή υψηλής ευκρίνειας (HD, 1250 γραμμές)	
α) προγράμματα "αποθεματικά"	60 000
β) ώρες ροής προγραμμάτων 1 έως 20 μετά τις πρώτες 20 ώρες	20 000
	10 000

Κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους του σχεδίου δράσης, η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανήλθε στο 50% των παραπάνω ποσών. Υπενθυμίζεται ότι στο σχέδιο δράσης επιλέγεται μικτή μέθοδος χρηματοδότησης, όπου ένα ποσοστό των συμπληρωματικών δαπανών χρηματοδοτείται από τον τηλεοπτικό φορέα ή παραγωγό, προερχόμενο κατά κανόνα από συνδυασμούς ιδίων πόρων, εθνικών χρηματοδοτήσεων¹² και άλλων συντελεστών της αγοράς.

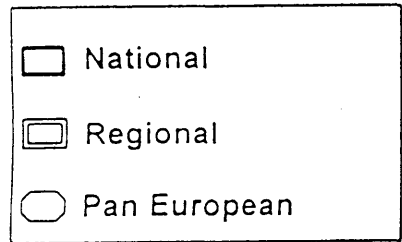
Το συνολικό ποσό της κοινοτικής χρηματοδότησης του σχεδίου δράσης είναι 228 MECU, περιλαμβανομένου αποθέματος 68 MECU που θα διατεθεί έπειτα από την 1.1.95, με κοινοτική χρηματοδότηση ύψους έως και 80% των κατ'αποκοπήν ποσών σε κράτη μέλη των οποίων οι αγορές δεν εξυπηρετούνται πλήρως κατά τα πρώτα στάδια της υλοποίησης του σχεδίου. Το σύνολο των πόρων του σχεδίου δράσης, περιλαμβανομένης της κοινοτικής συνεισφοράς, θα ανέλθει σε 405 MECU.

12

Με το καθεστώς χρηματοδότησης κατά 50%, τουλάχιστον η μισή μη κοινοτική χρηματοδότηση πρέπει να προέρχεται από ιδίους πόρους του αιτούντος ή άλλου οικονομικού φορέα, ώστε τα έργα να τύχουν κοινοτικής συνεισφοράς· βλ. παράρτημα στην απόφαση του Συμβουλίου, 5.1(i). Από την 1.1.1995, έναρξη του καθεστώτος χρηματοδότησης 80% για ύστερες αγορές, θα απαιτείται μη κοινοτική χρηματοδότηση ύψους 20% για τα επιλέξιμα έργα ενίσχυσης κατά 80%. Η εν λόγω ενίσχυση θα προέρχεται αποκλειστικά από δημόσιους πόρους· βλ. παράρτημα 5.4.

Action Plan Broadcasting

30-12-94

- Channel 4
- France Supervision
- Canal+
- Cine Cinema
- MCM

- RTVE
- TVI
- RTVA

Granada

- RTBF
- Canal+
- RTL-TVI

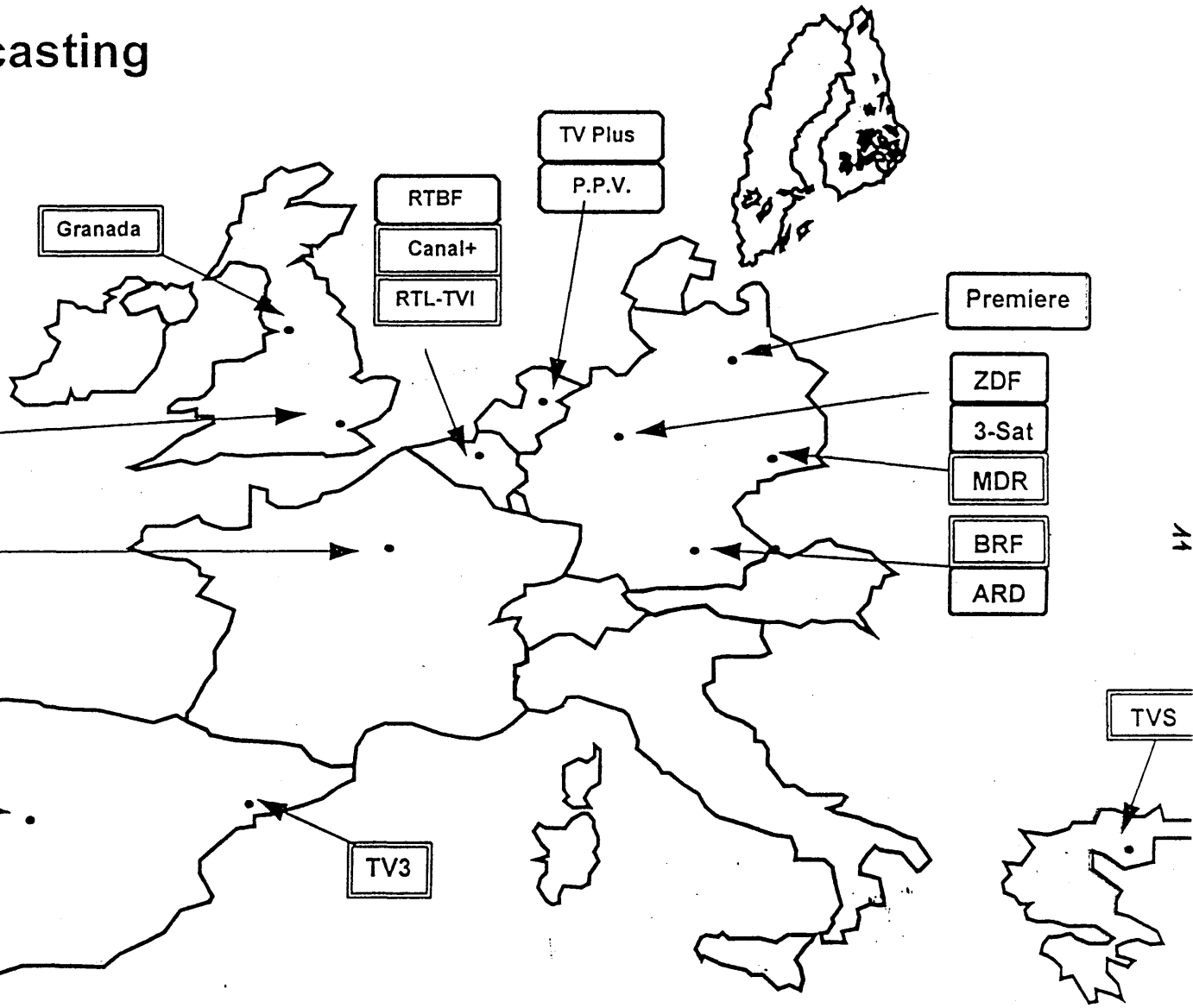
- TV Plus
- P.P.V.

Premiere

- ZDF
- 3-Sat
- MDR
- BRF
- ARD

TV3

TVS

ΤΜΗΜΑ Α: ΕΚΠΟΜΠΕΣ**1. Η ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ 16:9 ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ****1.1 Η εικόνα των υπηρεσιών στις 30.12.94**

Βλέπε σχέδιο 2: Χάρτης των εκπομπών του σχεδίου δράσης στις 31.12.94.

Στο σχέδιο 2 παρουσιάζεται χάρτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το σύνολο των 22 υπηρεσιών εκπομπών που ενισχύονται βάσει του σχεδίου δράσης. Βάσει του χάρτη φαίνεται ότι υπάρχει εύλογη επιλογή υπηρεσιών 16:9 στη Γαλλία και τη Γερμανία, έπειτα από τις δύο πρώτες προσκλήσεις για υπηρεσίες εκπομπών, και ότι οι καταναλωτές μπορούν να επιλέγουν υπηρεσίες, είτε κοινής χρήσεως είτε συνδρομητικής τηλεόρασης. Στα έξι λοιπά κράτη μέλη το σχήμα 16:9 βρίσκεται ακόμη στην εμβρυακή του φάση. Με εξαίρεση την περίπτωση της Ελλάδας, υφίσταται τουλάχιστον μια εθνική υπηρεσία σε καθένα από τα εν λόγω κράτη μέλη, η οποία συμπληρώνεται από μία ή περισσότερες περιφερειακές.

Στα ακόλουθα δύο τμήματα θα εξηγηθεί η εξέλιξη του σχεδίου δράσης έπειτα από τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για εκπομπές του 1993 και του 1994, ερμηνεύοντας ορισμένα από τα πρακτικά εμπόδια που αντιμετωπίζουν η Επιτροπή και η συμβουλευτική επιτροπή των κρατών μελών κατά την υλοποίηση του σχεδίου δράσης. Το σημαντικότερο ίσως σημείο που πρέπει να υπογραμμισθεί εκ των προτέρων είναι ότι το σχέδιο δράσης κατευθύνεται από τις δυνάμεις της αγοράς, σύμφωνα με την επιδίωξη του Συμβουλίου που εκτίθεται στην απόφαση. Το τμήμα που αφορά τις εκπομπές εξαρτάται εξ ολοκλήρου από την ποιότητα των προτάσεων που έχουν υποβάλει οι τηλεοπτικοί φορείς. Ο ρόλος της Επιτροπής συνίσταται κατά πρώτον στην εφαρμογή των κριτηρίων ποιότητας του έργου σε επιμέρους έργα και, ακολούθως, να εφαρμόσουν κριτήρια ισομερούς κατανομής στη δέσμη των έργων που προτάθηκαν στην συμβουλευτική επιτροπή για χρηματοδότηση. Τα κριτήρια αυτά αποσκοπούν στην αποφυγή άσκοπης συγκέντρωσης ή τη δημιουργία καρτέλ, στην εξασφάλιση ευρείας κατανομής υπηρεσιών σε όλη την έκταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και στη συμμετοχή ανεξαρτήτων παραγωγών.

1.2 Η πρόσκληση του 1993

Επρόκειτο για κοινή πρόσκληση μαζί με την πλευρά του σχεδίου δράσης που αφορά την παραγωγή προγραμμάτων. Η πρόσκληση, που διήρκεσε από την 1η Σεπτεμβρίου έως την 15η Οκτωβρίου 1993¹³, προσήλκυσε δεκαέξι προτάσεις για το σκέλος που αφορούσε τις υπηρεσίες εκπομπών. Δεκαέξι τηλεοπτικοί φορείς σε έξι κράτη μέλη προσέφεραν πάνω από 100.000 ώρες μετάδοσης κατά την τετραετή διάρκεια του σχεδίου δράσης. Επρόκειτο για αριθμό ωρών εκπομπής υπερδεκαπλάσιο του διαθέσιμου για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της πρώτης αυτής πρόσκλησης.

Εφαρμογή των κριτηρίων ισομερούς κατανομής

Η πρώτη πρόσκληση συνίστατο στο να συνεργασθεί η εξαιρετική απόκριση στην πρόσκληση με τους περιορισμένους διαθέσιμους πόρους. Στα κριτήρια

ισομερούς κατανομής του σχεδίου δράσης περιέχεται σαφώς η κοινοτική εντολή για κάλυψη του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού κρατών μελών· η επιταγή αυτή θα έπρεπε πάντως να ικανοποιηθεί χωρίς υπερβολικό περιορισμό του φάσματος των υπηρεσιών ανά αγορά ή των ωρών που διατίθεντο για κάθε τηλεοπτικό φορέα. Σε περίπτωση που θα διακυβεύονταν οποιοδήποτε από τα κριτήρια αυτά θα περιοριζόταν η επίπτωση στην αγορά.

Η Επιτροπή θεώρησε ότι ο μόνος τρόπος για να ικανοποιηθεί το σύνολο των παραπάνω κριτηρίων ήταν η θέσπιση σύντομης χρονικής περιόδου χρηματοδότησης, που δεν θα υπερέβαινε το ένα έτος, ώστε να καλύψει ο προϋπολογισμός το ευρύτατο δυνατό φάσμα υπηρεσιών. Η συμβουλευτική επιτροπή των εκπροσώπων των κρατών μελών¹⁴ συμφώνησε σε τροποποιημένη εκδοχή της αρχικής πρότασης της Επιτροπής: εννεάμηνη περίοδος χρηματοδότησης από την 1η Οκτωβρίου 1993 έως την 30ή Ιουνίου 1994 για τηλεοπτικούς φορείς 16:9 στη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες που χρησιμοποιούν σύστημα D2-MAC· καθώς και εννεάμηνη χρονική περίοδος χρηματοδότησης από την έναρξη της υπηρεσίας για τηλεοπτικούς φορείς PAL-Plus στα λοιπά κράτη μέλη, με δυνατότητα αίτησης για χορήγηση συμπληρωματικών ωρών στην πρόσκληση εκπομπών του 1994, για την περίοδο έπειτα από την 1η Ιουλίου 1994.

Στη βάση της συζήτησης των θεμάτων αυτών βρίσκονται δύο σημαντικά στοιχεία. Κατά πρώτο, η Επιτροπή θεώρησε ότι έπρεπε να εκπληρωθούν δύο απαιτήσεις, η ανάγκη να ενθαρρυνθούν οι "πρωτοπόροι" τηλεοπτικοί φορείς D2-MAC στη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες, οι οποίοι ανέλαβαν επί αρκετό χρόνο το σχέδιο δράσης και, δεύτερον, το ότι είναι απαραίτητο να δοθεί ένα σαφές σήμα στους κατασκευαστές που σχεδιάζουν την διάθεση στην αγορά δεκτών PAL-Plus για καταναλωτές. Μολονότι το σχέδιο δράσης δεν επιβάλλει πρότυπα ούτε επιτάσσει μία ενιαία τεχνολογική μέθοδο για την παράδοση εκπομπών 16:9, η εφαρμογή της εν λόγω αρχής θα πρέπει να συνεκτιμήσει τις διαφορετικές καταστάσεις των συστημάτων παράδοσης.

Είναι σαφές ότι οι τηλεοπτικοί φορείς D2-MAC, οι οποίοι χρησιμοποιούν ένα σύστημα που διατίθεται ήδη επί σειρά ετών και με σύντομο χρόνο ως τη διάθεση του καταναλωτικού εξοπλισμού στην αγορά, ευρίσκονταν σε καλύτερη θέση για την παράδοση σημαντικού αριθμού ωρών από ό,τι οι τηλεοπτικοί φορείς PAL-Plus τη στιγμή αυτή. Η προτεινόμενη κατανομή των ωρών εκπομπών μεταξύ των κρατών μελών αντικατόπτρισε αναπόφευκτα την παραπάνω ανισότητα. Η συζήτηση σχετικά με τη δεοντολογία εφαρμογής των κριτηρίων ισομερούς κατανομής οδήγησε την Επιτροπή στην έγκριση της ακόλουθης δήλωσης:

14

Συγκροτείται σύμφωνα με το άρθρο 3 της απόφασης του Συμβουλίου με σκοπό να υποβοηθήσει την Επιτροπή κατά την υλοποίηση του σχεδίου δράσης

"... Η εν λόγω αρχή πρέπει να συμβιβάζει τα διάφορα επίπεδα ανάπτυξης των εθνικών αγορών κατά την αρχική φάση εισαγωγής και πρέπει να εξελίσσεται προς την κατεύθυνση ισόρροπης κατανομής του συνόλου της κοινοτικής συνεισφοράς, που λαμβάνει υπόψη των διαφορετικών αγορών των κρατών μελών και ανταποκρίνεται στην εξέλιξή τους, ώστε να εξασφαλίζεται η κοινοτική διάσταση."

Το σημαντικότερο επίτευγμα της πρώτης πρόσκλησης ήταν ότι επέτρεψε στα δύο μείζονα στοιχεία των προτάσεων εκπομπών για το 1993 να ενισχυθούν μέσω χρηματοδότησης από το σχέδιο δράσης· επρόκειτο συγκεκριμένα για μια ελκυστική επιλογή υπηρεσιών στην Γαλλία και στη Γερμανία, παρά τις διαφορετικές συνθήκες που επικρατούν στις εν λόγω αγορές. Κατά την άποψη της Επιτροπής η πρώτη πρόσκληση θα είχε λιγότερη επιτυχία εάν είχε εισαχθεί σε μία μόνο από τις μείζονες αγορές της Κοινότητας· η εισαγωγή σε δύο αγορές είχε ως αποτέλεσμα την πολύ θετική έναρξη του σχεδίου δράσης και την προοπτική αύξησης της εμπιστοσύνης στην αγορά.

Κριτήρια ποιότητας έργου

Στον πίνακα 1 παρουσιάζονται τα έντεκα έργα που επελέγησαν για χρηματοδότηση. Από τα δεκαέξι αρχικά προταθέντα έργα δύο απορρίφθηκαν λόγω σαφούς μη συμμόρφωσης με τα κριτήρια ποιότητας του έργου. Στην αρχική πρόταση της Επιτροπής περιλαμβάνονταν δεκατέσσερις προτάσεις και στα έξι κράτη μέλη από τα οποία υποβλήθηκαν προτάσεις. Κατά τη διάρκεια των επακόλουθων διαπραγματεύσεων για τη σύναψη σύμβασης αποσύρθηκαν τρία ακόμη έργα.

Πίνακας 3

ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ 16:9 ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ (ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ 1993)

	ΧΩΡΑ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΩΡΕΣ
1.	Γαλλία	Canal+	2000
		MCM	800
		France Supervision	2000
		Ciné Cinémas	1000
			5800
2.	Κάτω Χώρες	TV+	1090
			1090
3.	Γερμανία	Première	900
		ARD	300
		BRF	300
		ZDF	400
			1900
4.	Ισπανία	RTVE	350
			350
5.	Πορτογαλία	TVI	210
			210
	ΣΥΝΟΛΟ		9350

Κρίσιμο κριτήριο επιλογής για την κατανομή των πόρων μεταξύ επιλέξιμων έργων αποτελεί η επίτευξη υψηλού επιπέδου ακροαματικότητας. Η κατευθυντήρια αρχή επιλογής της Επιτροπής κατά την εφαρμογή των κριτηρίων "ποιότητας του έργου", στο παράρτημα της απόφασης, ήταν κατά συνέπεια η επίτευξη του μέγιστου αποτελέσματος στην αγορά με τη στόχευση προγραμμάτων που εξασφάλιζαν ευρύ κοινό, το οποίο θεωρείται ότι διαθέτει το δυναμικό για την καθοδήγηση της αγοράς. Το εν λόγω κριτήριο βελτιώθηκε ώστε να συνεκτιμηθούν και οι υπηρεσίες συνδρομητικής τηλεόρασης, οι οποίες αφορούν εν γένει μικρότερο κοινό, το οποίο όμως αντισταθμίζεται καθώς πρόκειται για κοινό περισσότερο εστιασμένο, στα χαρακτηριστικά του οποίου συμπεριλαμβάνεται υψηλό ποσοστό "πρωτοπόρων καταναλωτών" νέων τεχνολογικών προϊόντων. Οι φορείς εκπομπής της συνδρομητικής τηλεόρασης έχουν επίσης αναδείξει τις ταινίες σε κύριο στοιχείο της προσφοράς υπηρεσιών τους: το γεγονός αυτό αποτελεί προφανή συνέργεια για την προαγωγή του σχήματος 16:9, που παρουσιάζεται από τους κατασκευαστές ως το σχήμα του "κινηματογράφου στο σπίτι".

1.3 Η πρόσκληση 94/1

Επρόκειτο επίσης για κοινή πρόσκληση μαζί με την πτυχή παραγωγής προγραμμάτων του σχεδίου δράσης. Διήρκεσε από τις 5 Φεβρουαρίου 1994 έως τις 15 Μαρτίου¹⁵ και η πλευρά των υπηρεσιών εκπομπής προσήλκυσε εικοσιεννέα προτάσεις. Εικοσιπέντε φορείς εκπομπών σε οκτώ κράτη μέλη προσέφεραν πάνω από 125.000 ώρες μεταδόσεων κατά τη διάρκεια των εναπομενόντων τριών ετών διάρκειας του σχεδίου δράσης. Επρόκειτο για πενταπλάσιο αριθμό ωρών εκπομπής από τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους στο πλαίσιο της δεύτερης αυτής πρόσκλησης για χρηματοδότηση εκπομπών. Τα κύρια χαρακτηριστικά της ανταπόκρισης στην πρόσκληση είναι τα εξής:

- Όλοι οι φορείς εκπομπής που χρηματοδοτήθηκαν με την πρόσκληση του 1993 ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση 94/1.
- Σε όλα, εκτός ενός, τα κράτη μέλη της πρόσκλησης του 1993 προτάθηκαν συμπληρωματικές υπηρεσίες.
- Προσφέρθηκαν υπηρεσίες από φορείς εκπομπής σε τρία ακόμη κράτη μέλη: το Βέλγιο, την Ελλάδα και το Ηνωμένο Βασίλειο.
- Τρεις φορείς εκπομπής υπέβαλαν πάνω από μία προτάσεις: επίσης υπήρξε μία διασυνοριακή πρόταση.

Εφαρμογή των κριτηρίων ισομερούς κατανομής

Οι διαθέσιμοι χρηματικοί πόροι για εκπομπές στα πλαίσια της παραπάνω πρότασης αντιστοιχούσαν σε πάνω από 20.000 ώρες μεταδόσεων, δηλαδή σημειώθηκε υπερδιπλασιασμός των πόρων που διατέθηκαν το 1993. Με την πρόσκληση 94/1 επιτεύχθηκε το ανώτατο επίπεδο χρηματοδότησης βάσει του σχεδίου δράσης στις πρώιμες αυτές αγορές που διαθέτουν τη δύναμη να κατευθύνουν το σύνολο της Κοινότητας.

Η Επιτροπή τάχθηκε υπέρ δεκαοκτάμηνης περιόδου χρηματοδότησης εξαιτίας δύο λόγων. Η μεγαλύτερης διάρκειας περίοδος χρηματοδότησης θα ευνοούσε τους "καθυστερημένους", παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να προτείνουν περισσότερες ώρες στη διάρκεια μιας εκτεταμένης χρονικής περιόδου. Θα συνέβαλε επομένως στη διεύρυνση της κατανομής των πόρων στις αγορές των κρατών μελών μειώνοντας το χάσμα μεταξύ των "πρωτοπόρων" υπηρεσιών και αυτών που άρχισαν με σχετική καθυστέρηση. Ο δεύτερος λόγος συνδέθηκε με τον μελλοντικό προϋπολογισμό του σχεδίου δράσης. Οι διαθέσιμοι πόροι για τις πρώιμες αγορές - χρηματοδότηση ύψους 50% των κατ'αποκοπήν ποσών - θα υποδιπλασιάζονταν από την 1η Ιανουαρίου 1995, λόγω της έναρξης του καθεστώτος χρηματοδότησης 80%, για το οποίο η απόφαση του Συμβουλίου προέβλεπε ποσό 68 MECU. Η μακρύτερη χρονική περίοδος χρηματοδότησης θα συνέβαλε στον περιορισμό των επιπτώσεων από μια μείωση των πόρων κατά 50% έπειτα από την πρόσκληση 95/1. Για το σκοπό αυτό προτάθηκε επίσης να δοθεί η άδεια στους επιλεγέντες υποψηφίους να ζητήσουν περαιτέρω πόρους για το 1995, συμμετέχοντας στην πρόσκληση 95/1.

Κριτήρια ποιότητας του έργου

Βάσει του σχεδίου δράσης χρηματοδοτήθηκαν τελικά 22 φορείς εκπομπών για 24 έργα. Απορρίφθηκαν τέσσερα έργα: δύο εξαιτίας ελάχιστου ακροατηρίου και χαμηλής επίδρασης στην αγορά· ένα επειδή η υπηρεσία ψηφιακής συνδρομητικής τηλεόρασης θεωρήθηκε πρόωρη, δεδομένου ότι δεν είχαν οριστεί πρότυπα και κατά συνέπεια δεν υπήρχε ανάληψη δέσμευσης εκ μέρους της βιομηχανίας για την παροχή δεκτών κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου που εκάλυπτε η πρόταση, όπου οριζόταν ότι η έναρξη των υπηρεσιών έπρεπε να γίνει την 31η Δεκεμβρίου 1994· η τέταρτη πρόταση απορρίφθηκε καθώς παρουσιάστηκε ως εναλλακτική λύση που είχε περιληφθεί στην πρόταση χρηματοδότησης. Ένας τηλεοπτικός φορέας αποφάσισε να αποσύρει την πρότασή του κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων για τη σύναψη σύμβασης.

Πίνακας 4

ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ 16:9 ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ (ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ 1994)

	ΧΩΡΑ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΩΡΕΣ
1.	Γαλλία	Canal+	2100
		MCM	1300
		France Supervision	4000
		Ciné Cinémas	1100
			8500
3.	Γερμανία	Première	2900
		ARD	450
		BRF	300
		ZDF	600
		3-Sat	1000
		MDR	300
	5500		
2.	Κάτω Χώρες	TV+	1090
		Philips Media	750
			2208
5.	Πορτογαλία	TVI	500
			500
4.	Ισπανία	RTVE	350
		TV3	320
		RTVA	500
			1170
5.	Βέλγιο	RTBF	1000
		Canal+	950
		RTL-TVI	600
			2550
6.	ΗΒ	Channel 4	550
		Granada	200
			750
7.	Ελλάδα	TVS	400
			400
	ΣΥΝΟΛΟ		21628

Η Επιτροπή είχε παρόμοια προσέγγιση στην αξιολόγηση κάθε έργου κατά τις προσκλήσεις του 1993 και 94/1· περιγράφεται συνοπτικά στο ακόλουθο τμήμα.

1.4 Μεθοδολογία αξιολόγησης

Η Επιτροπή ανέθεσε σε εταιρεία συμβούλων να την υποβοηθήσει κατά την τεχνική αξιολόγηση και των δύο προσκλήσεων. Οι εργασίες που ανέλαβαν ήταν η αποτίμηση της επιλεξιμότητας των προτάσεων με βάση τα κριτήρια "ποιότητας έργου": δεύτερον, η κατάρτιση αξιολογικής σειράς των έργων υπογραμμίζοντας ιδιαίτερα την πιθανή ελκυστικότητα των υπηρεσιών στα ακροατήρια.

τρίτον, τον εντοπισμό παραλείψεων και αδυναμιών στις προτάσεις ώστε η Επιτροπή να μπορέσει να τις αντιμετωπίσει κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για τη σύναψη συμβάσεων.

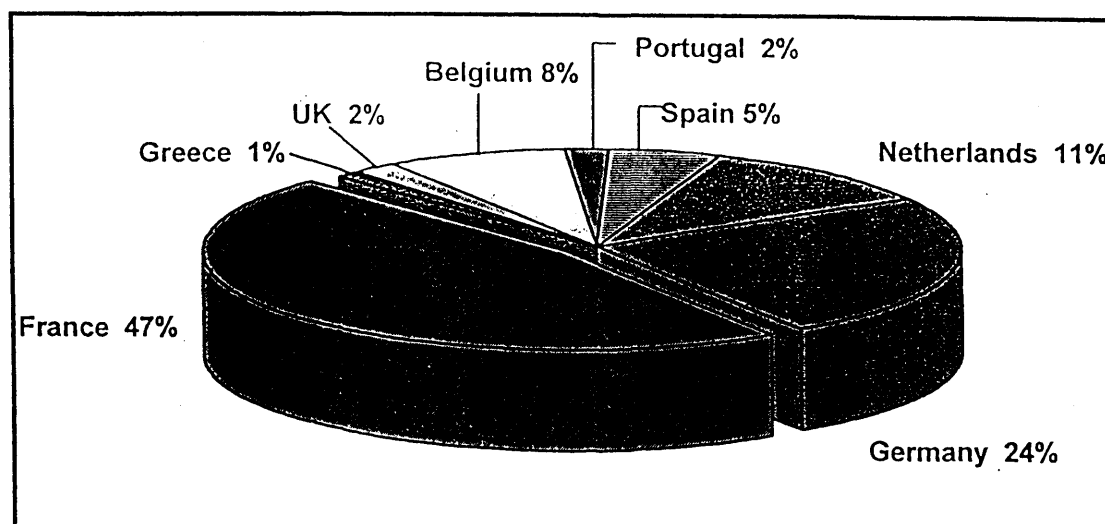
Η δεύτερη εργασία, η κατάταξη των έργων, ήταν σημαντικό στοιχείο στην πρόταση της Επιτροπής και για τις δύο προσκλήσεις. Κατά συνέπεια, η συνοπτική έκθεση των τεχνικών αξιολογητών υποβλήθηκε στην συμβουλευτική επιτροπή. Ωστόσο, η εφαρμογή των κριτηρίων ποσομερούς κατανομής διεξήχθη αποκλειστικά από την Επιτροπή πριν από τη διατύπωση της πρότασής της στην συμβουλευτική επιτροπή.

1.5 Κατανομή ωρών ανά κράτος μέλος

Στο σχήμα 5 φαίνεται η κατανομή, ανά κράτος μέλος, των διαθέσιμων ωρών για εκπομπές στο πλαίσιο των προσκλήσεων 1993 και 94/1. Ο υπολογισμός γίνεται σε ώρες εκπομπής και όχι σε χρηματικά ποσά.

Σχήμα 5

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΩΡΩΝ ΑΝΑ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ ΣΤΙΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ 1993 και 1994/1

2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η Επιτροπή ανέλαβε ίδιες έρευνες και συμβουλευτήκε συστηματικά τη βιομηχανία με σκοπό να συμβάλει στην αποτίμηση των επιπτώσεων. Το φθινόπωρο του 1994 η Επιτροπή ήλθε επίσης σε επαφή με τηλεοπτικούς φορείς και την βιομηχανία για να ενημερωθεί σχετικά με τις απόψεις τους ως προς τη λειτουργία του σχεδίου δράσης και για να ακούσει τις υποδείξεις τους.

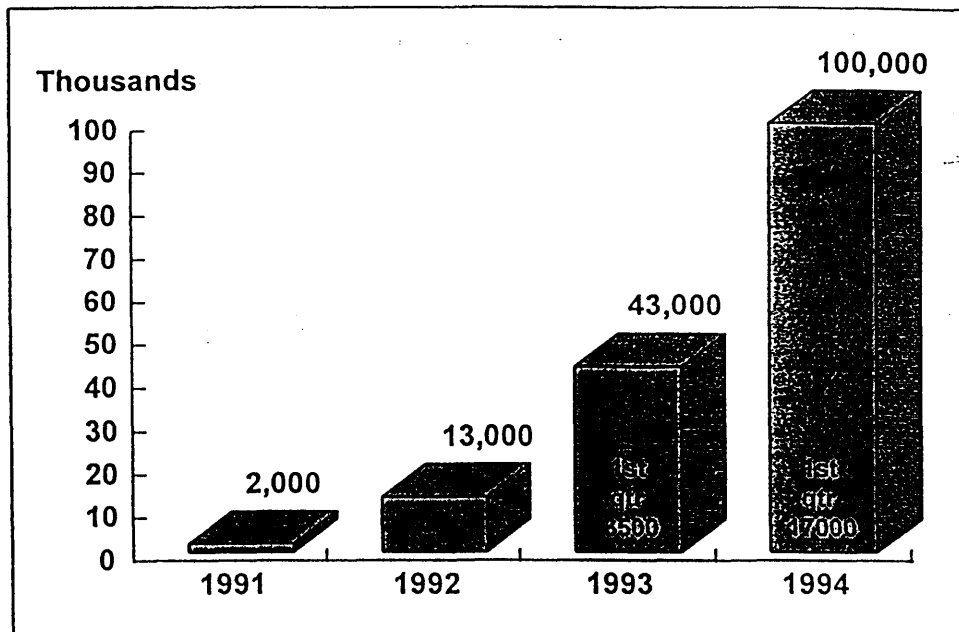
Ένα ζωτικό στοιχείο που καθορίζει την επιτυχία του σχεδίου δράσης είναι οι πωλήσεις δεκτών. Στα περισσότερα κράτη μέλη είναι πολύ νωρίς ώστε να διατίθενται οριστικές αναλύσεις, είτε επειδή το σχήμα 16:9 είναι σε εμβρυακή μορφή, ίσως με μία μόνο υπηρεσία ή επειδή οι εκπομπές έχουν μόλις πρόσφατα αρχίσει. Στην πρόσκληση 94/1 ορίζεται ότι η παροχή των υπηρεσιών θα έπρεπε να είχε αρχίσει στις 31 Δεκεμβρίου 1994· οι νέες υπηρεσίες PAL-Plus που χρηματοδοτήθηκαν από την εν λόγω πρόσκληση δεν είχαν μπορέσει έως το τέλος σχεδόν του έτους να αρχίσουν εξαιτίας του απαιτούμενου χρόνου έως τον εφοδιασμό της αγοράς με αποκωδικοποιητές.

Στο ακόλουθο τμήμα θα παρουσιαστούν ορισμένα πρώτα αποτελέσματα από την γαλλική αγορά που βρίσκεται σε μεγαλύτερη ωρίμανση, - όπου οι υπηρεσίες 16:9 άρχισαν πρώτες - και όπου οι πόροι του σχεδίου δράσης έχουν εστιαστεί, μαζί με ορισμένες αρχικές ενδείξεις που προέρχονται από τη Γερμανία.

2.1 Η γαλλική αγορά

Σχήμα 6

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΔΕΚΤΩΝ 16:9 ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Στο σχήμα 6 παρουσιάζονται οι πωλήσεις δεκτών 16:9 στη γαλλική αγορά, όπου το αθροιστικό ποσό ανέρχεται σε 160.000 περίπου. Η βιομηχανία εκτιμά για το 1994 ότι πωλήθηκαν 100.000 δέκτες 16:9, υπερδιπλάσιοι από το σύνολο του 1993. Η σημαντική αύξηση των πωλήσεων παρουσιάστηκε το φθινόπωρο του 1993, στη χρονική στιγμή περίπου όταν, χάρις στο σχέδιο δράσης, κατέστη δυνατή σημαντική αύξηση στις εκπομπές 16:9. Το γεγονός αυτό συνέπεσε επίσης με την μείωση των τιμών εκ μέρους ενός κατασκευαστή στις φθηνότερες συσκευές 16:9 - τιμολόγηση που έγινε για την αύξηση του όγκου των πωλήσεων - με τρόπο ώστε να καταστούν πολύ περισσότερο ανταγωνιστικές έναντι των πλέον προηγμένων μοντέλων του σχήματος 4:3. Ένας δέκτης ευρείας οθόνης 28 ιντσών έχει στη Γαλλία λιανική τιμή πώλησης 1200 ECU. Τούτο επέτρεψε στους λιανοπωλητές να πείσουν τους πελάτες να αντικαταστήσουν τις συσκευές 4:3 με αντίστοιχες 16:9, γεγονός που υποβοηθήθηκε σημαντικά χάρις στην ύπαρξη των εκπομπών. Στο μεταξύ, μεγαλύτεροι, πλέον προηγμένοι δέκτες 16:9 έχουν τα πρωτεία τόσο λόγω του μεγέθους οθόνης και των προηγμένων ψηφιακών χαρακτηριστικών που διαθέτουν, συμπεριλαμβανομένης της μετατροπής στα 100Hz για σταθερότερη εικόνα, όσο και διαφόρων τρόπων επέκτασης για επανεπεξεργασία τιμών σχήματος 4:3 σε σχήμα 16:9. Ας σημειωθεί ότι οι περισσότεροι δέκτες επανεπεξεργασίας τιμών ενσωματωμένους αποκωδικοποιητές D2-MAC, δεδομένου ότι οι τελευταίοι διατίθενται από φορείς εκμετάλλευσης συνδρομητικής τηλεόρασης ως μέρος των υπηρεσιών τους. Το τεχνικό πρότυπο εκπομπής δεν αποτελεί πρόβλημα στη Γαλλία για δύο λόγους: το

σύστημα PAL-Plus δεν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί καθώς το SECAM είναι το υφιστάμενο σύστημα και, επειδή το D2-MAC είναι το μόνο επί του παρόντος διαθέσιμο σύστημα 16:9.

Οι γάλλοι λιανοπωλητές είναι σήμερα πεπεισμένοι ότι το μέλλον βρίσκεται στο σχήμα 16:9. Σύμφωνα με μια πηγή προερχόμενη από τη βιομηχανία "η ανάληψη δέσμευσης για υποστήριξη εκ μέρους του λιανικού εμπορίου αποτελεί νευραλγικής σημασίας παράγοντα ο οποίος έχει επιτευχθεί στη Γαλλία. Τούτο συμβαίνει αποκλειστικά ως αποτέλεσμα του καταναλωτικού ενδιαφέροντος δεδομένου ότι οι λιανοπωλητές δεν πρόκειται να δεσμεύσουν εκθεσιακό χώρο για προϊόντα με περιορισμένες ή αργές πωλήσεις". Εμπειρικά δείγματα του γαλλικού λιανικού δικτύου διανομής δείχνουν ότι οι λιανοπωλητές ηλεκτρικών συσκευών στη γαλλική επαρχία αποθηκεύουν τώρα δέκτες 16:9 από το Enveux της Νορμανδίας έως μικρούς οικισμούς στο Perigord. Σε υποκαταστήματα μεγάλων λιανοπωλητών¹⁶ στο κεντρικό Παρίσι αναφέρεται ακόμα ισχυρότερη τάση, όπου έως και 10% του συνόλου των πωλουμένων δεκτών είναι σχήματος 16:9¹⁷. Δεδομένου του ισχυρού ρόλου που διαδραματίζουν οι μεγάλοι λιανοπωλητές στην άλλη σειρά αξίας που εκτείνεται από τους παραγωγούς προγραμμάτων, μέσω των τηλεοπτικών φορέων και των κατασκευαστών έως τον καταναλωτή, δεν μπορεί να αγνοηθεί η ενθουσιαστική συμμετοχή τους στην διάθεση του σχήματος 16:9 στην αγορά. Πρόσφατος κατάλογος που εκδόθηκε από σημαντικό μεγάλο λιανοπωλητή παρουσίαζε δέκα μοντέλα δεκτών 16:9 σε έκθεση τριών σελίδων έναντι 5 σελίδων για το σχήμα 4:3. Θεωρείται απίθανο οι μεγάλοι λιανοπωλητές να ενίσχυαν ενθουσιωδώς την ευρεία οθόνη χωρίς την ύπαρξη τηλεοπτικών φορέων και προγραμμάτων στην έκθεση που κατέστη δυνατή χάρις στο σχέδιο δράσης.

Η βιομηχανία εξαιρεί τον ρόλο του μόνου γαλλικού δημόσιου τηλεοπτικού φορέα που χρηματοδοτείται από το σχέδιο δράσης για το ευρύ φάσμα ελκυστικών προγραμμάτων και την έκταση των προγραμμάτων που προσφέρει. Η France Supervision (ο εν λόγω φορέας) θεωρεί ότι το κύριο όφελος του σχεδίου δράσης υπήρξε η αύξηση της καθημερινής εκπομπής 16:9 σε περίπου 9 ώρες, γεγονός που κατέστησε την υπηρεσία ελκυστικότερη για καλωδιακούς φορείς εκμετάλλευσης, με αποτέλεσμα τη διεύρυνση της κάλυψης. Τα προγράμματα σχήματος 16:9 της France Supervision περιέχουν πολλές κινηματογραφικές ταινίες και αθλητικές μεταδόσεις, που θεωρούνται τα ελκυστικότερα προγράμματα σε σχήμα 16:9. Σημαντικά ποσά έχουν διατεθεί για προβολή και προώθηση. Ένας άλλος σημαντικός τηλεοπτικός φορέας είναι το Canal Plus, που επίσης προβάλλει πολλές ταινίες. Μολονότι το Canal Plus έχει μεταδώσει τις ώρες που του αντιστοιχούν, δεν έχει προωθήσει την υπηρεσία τόσο ισχυρά όσο θα ανέμενε η Επιτροπή. Η πρόθεση αντικατάστασης των αποκωδικοποιητών D2-MAC με ψηφιακούς στο εγγύς μέλλον, με την έναρξη των ψηφιακών υπηρεσιών, λειτούργησε ανασταλτικά στην προσπάθειά του για το σχήμα 16:9. Οι άλλες δύο γαλλικές υπηρεσίες είναι θεματικού χαρακτήρα και διευρύνουν την επιλογή των υφιστάμενων υπηρεσιών. Η Ciné-Cinemas είναι κανάλι κινηματογραφικών ταινιών, ενώ η MCM είναι πανευρωπαϊκό μουσικό κανάλι με νεανικό ακροατήριο, για το οποίο το σχήμα 16:9 είναι ελκυστικό.

Η σημασία των κινηματογραφικών ταινιών για την εισαγωγή του σχήματος 16:9 υπογραμμίζεται από τους γάλλους τηλεοπτικούς φορείς για τη βιομηχανία. Ο "κινηματογράφος στο σπίτι" αποτελεί σημαντική εμπορική σύλληψη και το σχήμα 16:9 επιτρέπει την περαιτέρω ανάπτυξή του προς την προσομοίωση της κινηματογραφικής εμπειρίας μέσα στο σπίτι. Η ύπαρξη της γαλλικής κινηματογραφικής βιομηχανίας μαζί με τον αυξανόμενο ρόλο της τηλεοπτικής χρηματοδότησης για

¹⁶ Οι μεγάλοι λιανοπωλητές διαθέτουν αριθμό υποκαταστημάτων. Αναφέρονται χαρακτηριστικά οι FNAC, Darty (Γαλλία)· Dixons (UK). Καταλαμβάνουν αυξανόμενο ποσοστό στις πωλήσεις στα μεγαλύτερα κράτη μέλη.

¹⁷ The Wider View Newsletter, Ιούνιος 1994· εκδότης: Vision 1250

τη γαλλική παραγωγή ταινιών με μυθοπλασία¹⁸ σημαίνει ότι το σχέδιο δράσης αποτελεί σημαντικό στοιχείο μιας υφιστάμενης συνέργειας. Δεν έχουν αναφερθεί δυσχέρειες εκ μέρους γαλλικών τηλεοπτικών φορέων κατά την απόκτηση αντιγράφων των ταινιών σε σχήμα 16:9, σε αντίθεση με τηλεοπτικούς φορείς σε ορισμένες άλλες χώρες, στις οποίες σημειώνεται μεγαλύτερη εξάρτηση από μη ευρωπαϊκές παραγωγές.

Η εμπειρία της France Supervision υπογραμμίζει επίσης τη σημασία που έχει η ισχυρή παραγωγή υπηρεσιών ευρείας οθόνης, και μαρτυρεί τη σημασία που αποδίδει η Επιτροπή σε θέματα προώθησης κατά την αξιολόγηση των έργων. Η θεματική μουσική υπηρεσία MCM έχει επίσης αναλάβει σημαντικό έργο προώθησης ενώ συνεργάζεται και με άλλους τηλεοπτικούς φορείς 16:9 εκτός της Γαλλίας.

2.2 Γερμανία: πρώτες ενδείξεις

Οι εκπομπές με το σύστημα PAL-Plus άρχισαν αισίως το 1994. Το συνδρομητικό κανάλι ταινιών Premiere μεταδίδει σημαντικό αριθμό ταινιών μυθοπλασίας σε σχήμα 16:9, προβάλλοντας τον "κινηματογράφο στο σπίτι" στη διαφήμισή του. Υπάρχουν "παράθυρα" ευρείας οθόνης σε ώρες πρώτης ακροατικότητας στους δύο εθνικούς επίγειους τηλεοπτικούς φορείς, καθώς και καλωδιακό συνδρομητικό κανάλι ταινιών, δύο περιφερειακοί τηλεοπτικοί φορείς και ένα δορυφορικό κανάλι με την πολλαπλή διανομή οι επίγειες υπηρεσίες διατίθενται επίσης καλωδιακά και δορυφορικά. Στη διαφημιστική προώθηση περιλαμβάνεται και λογότυπος σταθμού σε σχήμα 16:9 για την ταύτιση εκπομπών 16:9· ο λογότυπος είναι ορατός τόσο σε οθόνες σχήματος 4:3 όσο και 16:9.

Η Επιτροπή διαθέτει στοιχεία ότι οι εκπομπές 16:9 στη Γερμανία κατά το 1994 αύξησαν την εμπιστοσύνη των συντελεστών της αγοράς και έδωσαν τη δυνατότητα στους τηλεοπτικούς φορείς να αντιμετωπίσουν επιτυχώς τη λειτουργία, τόσο προσφέροντας υπηρεσίες στο κοινό όσο και μέσω διαφημιστικής προώθησης. Η πρώτη αυτή φάση των τηλεοπτικών υπηρεσιών για το κοινό πριν από την IFA του Βερολίνου, την έκθεση ηλεκτρονικών καταναλωτικών αγαθών τον Αύγουστο του 1995, όπου είχε αρχικά προγραμματισθεί η έναρξη της εμπορικής διάθεσης δεκτών PAL-Plus, μπορεί επομένως να θεωρηθεί περισσότερο από απλή εναρκτήρια χρηματοδότηση.

Η βιομηχανία αντέδρασε ευνοϊκά στην ανακοίνωση των υπηρεσιών του σχεδίου δράσης με την προώθηση των σχεδίων της για την διάθεση δεκτών PAL-Plus εντός εξαμήνου. Ένας κατασκευαστής δέχθηκε να θέσει στην αγορά τους δέκτες ένα χρόνο νωρίτερα από τον προγραμματισμό, τον Σεπτέμβριο του 1994. Τρεις άλλοι κατασκευαστές κατάφεραν επίσης να διαθέσουν μερικές χιλιάδες δεκτών στη γερμανική και τη βρετανική αγορά, ώστε να ωφεληθούν από την εμπορική κίνηση των Χριστουγέννων¹⁹. Οι δέκτες αυτοί πουλήθηκαν πολύ γρήγορα, γεγονός πολλά υποσχόμενο σχετικά με τη λανθάνουσα ζήτηση. Το σύνολο των γερμανικών πωλήσεων δεκτών ευρείας οθόνης ανήλθε γύρω στις 30.000 μονάδες κατά το 1994, σύμφωνα με εκτίμηση από την βιομηχανία, περιλαμβανομένων και των δεκτών με δυνατότητα λήψης PAL-Plus.

¹⁸ Βλέπε Jean-Noel Dibie, "La 51ème étoile L Europe de l'audiovisuel", FEMIS, 1992, P.31

¹⁹ Με τη σύνθεση ορισμένων ημιεξατομικευμένων δομοστοιχείων πριν από τη διάθεση εξειδικευμένης συσκευής μικροκυκλωμάτων PAL-Plus. Αυτή η τεχνική μέθοδος είναι δαπανηρότερη αλλά εξισορροπείται από τον ταχύτερο χρόνο έως τη διάθεση στην αγορά που επιτυγχάνεται στην παρούσα περίπτωση. Η ολοκληρωμένη συσκευή μικροκυκλωμάτων ανοίγει τη δυνατότητα για φθηνή μαζική παραγωγή, που θα οδηγήσει σε σημαντικό περιορισμό του κόστους και της τιμής. Η ολοκλήρωση είναι η διαδικασία που αντικαθιστά πολλά επιμέρους δομοστοιχεία με ένα ή περισσότερα μικροκυκλώματα της ίδιας λειτουργικότητας.

2.3 Διάθεση εξοπλισμού στούντιο

Η Επιτροπή δεν έχει ενδείξεις εκ μέρους των τηλεοπτικών φορέων του σχεδίου δράσης ότι υπήρξε πρόβλημα διάθεσης εξοπλισμού στούντιο 16:9. Ειδικότερα, οι κωδικοποιητές PAL-Plus διετίθεντο τον Οκτώβριο και Νοέμβριο για τους τηλεοπτικούς φορείς οι οποίοι τους είχαν παραγγείλει αμέσως έπειτα από τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της πρόσκλησης 94/1, τον Ιούνιο του 1994.

Στη διεθνή ραδιοτηλεοπτική διάσκεψη το 1994 στο Άμστερνταμ παρουσιάστηκε εκτεταμένη επιλογή εξοπλισμού 16:9, όπου περιλαμβάνονταν μεταγωγίμες κάμερες CCD 4:3/16:9 ευρωπαϊκών και άλλων κατασκευαστών.

2.4 Τύπος και ενημέρωση του κοινού

Οι αντιδράσεις του κοινού και του τύπου για την ευρεία οθόνη 16:9 ήταν ευνοϊκές με σημαντικό αριθμό άρθρων του τύπου. Η ενημέρωση βρίσκεται σε αρκετά υψηλό βαθμό στη Γαλλία. Η έναρξη των εκπομπών PAL-Plus συνοδεύτηκε από άρθρα του τύπου σε όλες τις χώρες όπου χρησιμοποιείται το σύστημα. Η ευρεία διάθεση δεκτών PAL-Plus κατά το 1995 θα αποτελέσει έναυσμα για νέες προσπάθειες διαφημιστικής προώθησης.

Η ενημέρωση σχετικά με τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην επιτάχυνση της αγοράς 16:9 σημειώθηκε σε ορισμένες δημοσιεύσεις. Η Επιτροπή πάντως εκτιμά ότι θα υπάρξει μεγαλύτερη προβολή κατά το 1995, καθώς ο ρόλος του σχεδίου δράσης θα καταστεί προφανέστερος. Το μέγεθος και η αδράνεια της αγοράς τηλεοπτικών δεκτών συνεπάγονται σημαντική καθυστέρηση μεταξύ της δέσμευσης όρων και των αντίστοιχων αποτελεσμάτων στην αγορά. Η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να αναμείνει τα αποτελέσματα πριν από την προώθηση του σχεδίου δράσης καθεαυτού.

3. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Από την 1η Ιανουαρίου 1995 το σχέδιο δράσης εισέρχεται σε νέα φάση με σειρά νέων στοιχείων.

Το σημαντικότερο είναι ότι υπάρχουν τρία νέα κράτη μέλη, με πολλούς τηλεοπτικούς φορείς που ενδιαφέρονται για ένα σχέδιο υπηρεσιών 16:9. Οι φορείς αυτοί θα είναι σε θέση να υποβάλουν αιτήσεις για την πρόσκληση 95/1, στις αρχές του 1995. Όπως και κατά το 1994, θα πρόκειται για κοινή πρόσκληση μαζί με το σκέλος του σχεδίου δράσης που αφορά την παραγωγή και μετατροπή προγραμμάτων.

3.1 Επισκόπηση των πόρων

Κατά το τρέχον έτος θα πραγματοποιηθεί επίσης η έναρξη του ειδικού χρηματοδοτικού καθεστώτος που προβλέπεται για τις αγορές των κρατών μελών που δεν εξυπηρετήθηκαν πλήρως κατά τα αρχικά στάδια του σχεδίου δράσης²⁰. Παρέχοντας τη δυνατότητα καταβολής του 80% των ωριαίων κατ'αποκοπήν ποσών - από αποθεματικό 68 MECU που έχει εγγραφεί στην απόφαση του Συμβουλίου - με το νέο αυτό στοιχείο θα σημειωθεί ευρύτερη διασπορά της χρηματοδότησης και θα διευκολυνθεί η εκπλήρωση των κριτηρίων ισομερούς κατανομής για τη διάρκεια του σχεδίου δράσης. Το μόνο μειονέκτημα είναι ότι

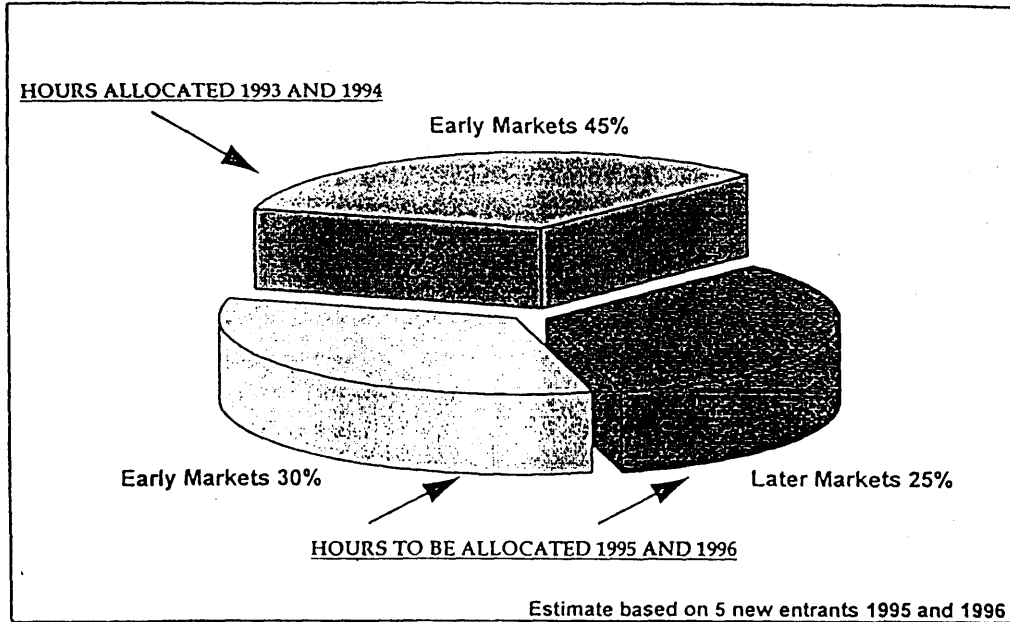
²⁰

Παράγραφοι 5.2.ii και 5.4 του παραρτήματος στην απόφαση του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 1993 σχετικά με τη θέσπιση σχεδίου δράσης για την εισαγωγή προηγμένων τηλεοπτικών υπηρεσιών στην Ευρώπη, ΕΕ αριθ. L 196, 5.8.93, σ. 48

ορισμένοι τηλεοπτικοί φορείς σε μερικά κράτη μέλη που είναι σε θέση να προβούν σε έναρξη των υπηρεσιών στο 50% του ποσού ενδέχεται να έχουν καθυστερήσει την ημερομηνία έναρξης των υπηρεσιών του ώστε να επωφεληθούν της χρηματοδότησης κατά 80%. Η Επιτροπή δεν διαθέτει στοιχεία ότι η χρηματοδότηση 80% είχε αυτό το αποτέλεσμα· εάν όμως αληθεύει, θα αντέβαινε στον γενικό στόχο του σχεδίου δράσης για την επιτάχυνση της ανάπτυξης της αγοράς.

Σχήμα 7

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

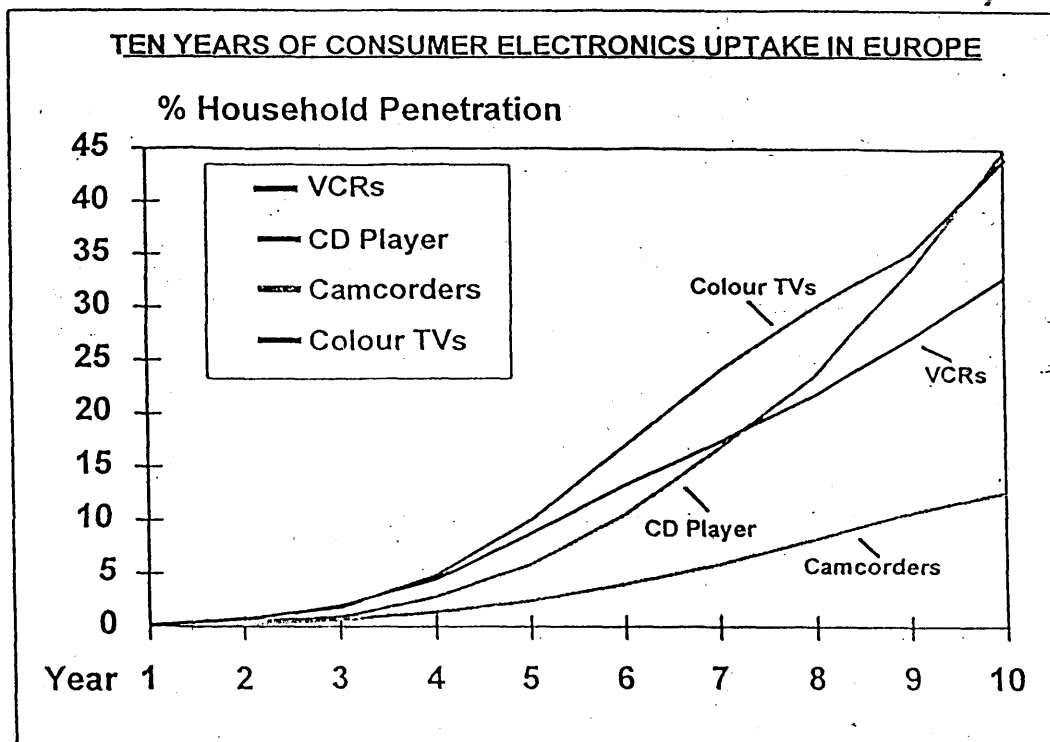
Στο παραπάνω σχήμα φαίνεται ότι γύρω στο 45% του προϋπολογισμού εκπομπών του σχεδίου δράσης έχει ήδη δεσμευθεί στις προσκλήσεις 1993 και 94/1. Τούτο δεν σημαίνει ότι η επίδραση της εν λόγω χρηματοδότησης εξαντλήθηκε στην αγορά για την επίτευξη των παραπάνω αποτελεσμάτων· όπως περιγράφει την κατάσταση ένας παραγωγός, "κατά τη διάρκεια της αρχικής φάσης η κατανάλωση πόρων και ενέργειας είναι δυσανάλογα υψηλή σε σύγκριση με την πραγματική πρόοδο που επιτυγχάνεται".

Η πρόσκληση 94/1 θα σημειώσει την μεγαλύτερή της επίδραση κατά τη διάρκεια του 1995. Η υλοποίηση, ωστόσο, της χρηματοδότησης κατά 80% θα περιορίσει αναπόφευκτα τον αριθμό των χρηματοδοτούμενων από το σχέδιο δράσης ωρών εκπομπής από τον Ιούνιο του 1995. Οι διαθέσιμοι πόροι για εκπομπές θα είναι οι ίδιοι, σε χρηματικούς όρους, με αυτούς της πρόσκλησης 94/1, αλλά έως και το μισό ποσό δεσμεύεται για χρηματοδότηση 80%. Υποθέτοντας ότι η εν λόγω χρηματοδότηση πραγματοποιείται στο σύνολό της από σειρά επιλέξιμων έργων, τούτο σημαίνει σημαντικό περιορισμό των διαθέσιμων πόρων για τους 22 τηλεοπτικούς φορείς που χρηματοδοτούνται σήμερα σε ύψος 50%. Ενόψει της μεγάλης αδράνειας των καταναλωτικών αγορών με ήδη σημαντικό εγκατεστημένο εξοπλισμό, η Επιτροπή θα χρειαζόταν στην καλύτερη περίπτωση ένα ακόμη έτος χρηματοδότησης ύψους 50% στις ηγετικές αγορές πριν από την έναρξη του καθεστώτος 80%.

Από την πλευρά των θετικών στοιχείων αναφέρεται ότι οι συνολικές ευρωπαϊκές πωλήσεις δεκτών ευρείας οθόνης αυξήθηκαν το 1994 κατά 72% σε σύγκριση με το 1993. Πρόκειται για εξαιρετικά θετική είδηση που σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στην εμπιστοσύνη των καταναλωτών την οποία δημιούργησαν οι εκπομπές του σχεδίου δράσης. Η αύξηση αυτή αναφέρεται, ωστόσο, σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της βιομηχανίας μόνο 2,4% από τις ευρωπαϊκές πωλήσεις δεκτών κατά το 1995 θα είναι σχήματος 16:9, ενώ ο αριθμός αυτός κατανέμεται σε σειρά αγορών. Το σημερινό μερίδιο της ευρείας οθόνης στις πωλήσεις τηλεοπτικών δεκτών βρίσκεται κάτω από το 1% σε όλες τις μεγάλες ηγετικές αγορές, εκτός από τη Γαλλία. Ακόμα και στην περίπτωση της Γαλλίας, η διείσδυση της ευρείας οθόνης στους εγκατεστημένους τηλεοπτικούς δέκτες θα υπερβεί το 1% μόλις το 1995. Πρόκειται για το ελάχιστο κατώφλι για την απογείωση μιας μαζικής αγοράς, σύμφωνα με ορισμένες πηγές²¹. Στο σχήμα 8 φαίνονται οι πορείες εισαγωγής στην αγορά άλλων προϊόντων χάριν συγκρίσεως.

Σχήμα 8

21

Βλέπε, λ.χ., C. Irwin, σε *Journal of the Royal Television Society*, Νοέμβριος/Δεκέμβριος 1988. Σε σύγκριση του BBC μεταξύ των καμπυλών διείσδυσης στην αγορά κατά το παρελθόν για την ασπρόμαυρη, την έγχρωμη τηλεόραση και τα βιντεοκασετόφωνα στο ΗΒ, φαίνεται ότι για τα προϊόντα αυτά απαιτήθηκαν 8 επιπλέον χρόνια από τη στιγμή της διάδοσής τους στο 1% των νοικοκυριών ώστε να επιτύχουν διείσδυση 50% στα νοικοκυριά.

3.2 Συγκρίσεις σε διεθνές επίπεδο

Συγκρινόμενο με τις καμπύλες εισαγωγής για άλλα ηλεκτρονικά καταναλωτικά αγαθά, το σχήμα 16:9 συνεχίζει να συμμετέχει στον αγώνα στην Ευρώπη, ωστόσο οι συσσωρευμένες πωλήσεις και η τρέχουσα διείσδυση στην αγορά δεν θα έπρεπε να παρέχουν λόγο για καθυσχασμό²². Οι πωλήσεις συσκευών ευρείας οθόνης 16:9 στην Ιαπωνία έφθασαν το 1,5 εκατομμύριο κατά το 1994, έτος κατά το οποίο σημειώθηκε το άλμα για το σχήμα 16:9 στην Ιαπωνία. Οι Ιάπωνες είχαν προηγουμένως συγκεντρώσει το σύνολο των προσπαθειών τους στην εισαγωγή της τηλεόρασης υψηλής ευκρίνειας (HDTV), έως ότου η Ευρώπη εισήγαγε το σχήμα 16:9 ως αφ'εαυτού στόχο και απαραίτητο πρόδρομο για το δυσχερές και δαπανηρό καθήκον της εισαγωγής της HDTV. Οι Ιάπωνες κατασκευαστές αναπροσάρμοσαν στη συνέχεια ταχύως τις προσπάθειές τους προς την κατεύθυνση του 16:9, κατά τη μακρά διάρκεια κυκλοφορίας του σχεδίου δράσης²³.

Η ιαπωνική εισαγωγή του σχήματος 16:9 διευκολύνθηκε από τον έλεγχο που έχουν οι κατασκευαστές επί της λιανικής διανομής ηλεκτρονικών καταναλωτικών αγαθών στην Ιαπωνία, η οποία έχει προ πολλού καταγγελλεί εκ μέρους της ευρωπαϊκής βιομηχανίας ως φραγμός μη τιμολογιακού χαρακτήρα. Η κάθετη ολοκλήρωση μεταξύ κατασκευαστών και λιανικού εμπορίου παρέσχε τη δυνατότητα στους Ιάπωνες κατασκευαστές να εισαγάγουν το σχήμα 16:9 χωρίς την ύπαρξη εκπομπών. Το δαπανηρό ευρωπαϊκό καθήκον παγίωσης της εμπιστοσύνης των λιανοπωλητών στο νέο σχήμα μέσω των τηλεοπτικών εκπομπών δεν πραγματοποιήθηκε στην Ιαπωνία. Η εισαγωγή του σχήματος 16:9 στην Ιαπωνία δεν θα έπρεπε επομένως να παρουσιάζεται ως θρίαμβος των "δυνάμεων της αγοράς", συγκρινόμενη με το σχέδιο δράσης στην Ευρώπη. Επιπλέον, η ευρωπαϊκή προσέγγιση είναι επιπλέον περισσότερο σεβαστή για τον καταναλωτή καθώς διασφαλίζει εξ αρχής την ύπαρξη κατάλληλων προγραμμάτων υψηλής ποιότητας σε σχήμα 16:9 μέσω των υπηρεσιών εκπομπών. Οι τηλεοπτικές εκπομπές που χρησιμοποιούν σύστημα μετάδοσης EDTV 2, 16:9,²⁴ αναμένεται πάντως να αρχίσουν εντός του 1995.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο προς την κατεύθυνση εισαγωγής του σχήματος 16:9, είτε με την συμβατική είτε με την τηλεόραση υψηλής ευκρίνειας. Παρά το υψηλό επίπεδο δημοσιότητας που είχε δημιουργηθεί από το σύστημα μετάδοσης ψηφιακής τηλεόρασης υψηλής ευκρίνειας Grand Alliance, κανένας αμερικανικός τηλεοπτικός φορέας δεν προγραμματίζει την εισαγωγή υπηρεσιών HDTV. Οι δοκιμές του συστήματος βρίσκονται εν εξελίξει, οι επίγειοι, ωστόσο, τηλεοπτικοί φορείς επικεντρώνουν τις προσπάθειές τους σε άλλες δυνατότητες υπηρεσιών - ιδίως τη δυνατότητα χρησιμοποίησης ψηφιακής συμπίεσης για την προσφορά περισσότερων προγραμμάτων σε συμβατικό επίπεδο ευκρίνειας (625 γραμμές), ή ακόμα και τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών - για το έκτακτο κανάλι που προσφέρθηκε αρχικά από την Ομοσπονδιακή Επιτροπή Επικοινωνιών (FCC) για την τηλεόραση υψηλής ευκρίνειας (HDTV)²⁵. Για την εισαγωγή του σχήματος 16:9 υφίσταται τεράστιο δυναμικό αγοράς, για τους Αμερικανούς όμως

²² Οι "καμπύλες εμπειρίας" που υπολογίζονται για προηγούμενα ηλεκτρονικά καταναλωτικά αγαθά υποδεικνύουν ότι οι τιμές μειώνονται μεταξύ 15 και 35% με κάθε διπλασιασμό του συνολικού όγκου παραγωγής. Για το λόγο αυτό το ύψος της παραγωγής, το κόστος και η τιμή συνδέονται στενά μεταξύ τους. Για οθόνες καθοδικού σωλήνα ακτίνων σχήματος 16:9 οι περιορισμοί στο κόστος θα σημειωθούν σε όλους τους δέκτες που θα παραχθούν ανεξάρτητα από το σύστημα μετάδοσης.

²³ Σύμφωνα με ιαπωνική πηγή, "η HDTV δεν υπήρξε ιδιαίτερα κερδοφόρα επιχείρηση μέχρι στιγμής, παρέσχε όμως τα θεμέλια για τη σημερινή αγορά 16:9".

²⁴ Η EDTV 2 είναι συμβατή βελτίωση του υφιστάμενου συστήματος NTSC 525 γραμμών που χρησιμοποιείται στις ΗΠΑ και την Ιαπωνία. Η τεχνική μεθοδολογία είναι συγκρίσιμη με αυτήν του PAL-Plus.

²⁵ Η DirecTV έχει ήδη αρχίσει να μεταδίδει 150 κανάλια ψηφιακής τηλεόρασης σε σχήμα 4:3 δορυφορικά. Σκοπός είναι ο ανταγωνισμός με την καλωδιακή τηλεόραση ως μηχανισμού παράδοσης εικόνας. Διαθέτει τη δυνατότητα μετάδοσης σε σχήμα 16:9, ενσωματωμένη παράμετρο των παγκοσμίου αποδοχής συστημάτων MPLG για ψηφιακή συμπίεση εικόνας και ήχου. Όλα τα ψηφιακά συστήματα εκπομπών που θα χρησιμοποιηθούν στην Ευρώπη, τις ΗΠΑ και την Ασία περιλαμβάνουν MPEG.

όμως θα απαιτηθεί κατά πάσα πιθανότητα η καθιέρωση του νέου σχήματος εκτός του πλαισίου της HDTV, εάν το δυναμικό αυτό πρόκειται να πραγματοποιηθεί βραχυμεσοπρόθεσμα.

3.3 Αναλογική τηλεόραση 16:9

Είναι σαφές ότι οι τηλεοπτικοί φορείς του σχεδίου δράσης που χρησιμοποιούν σύστημα D2-MAC ήταν σε θέση να εισαγάγουν και να αναπτύξουν υπηρεσίες 16:9 δορυφορικά και καλωδιακά χωρίς τις οδύνες που συνεπάγεται ένα νέο σύστημα. Οι αποκωδικοποιητές D2-MAC διατίθενται κατά κανόνα από τον πάροχο υπηρεσιών χωριστά από τον τηλεοπτικό δέκτη 16:9 κατ'αυτόν.

Το γεγονός αυτό πρόκειται κατά το μέλλον να διευκολύνει τη μετάβαση στο ψηφιακό σύστημα, δεδομένου ότι μόνο ο αποκωδικοποιητής θα πρέπει να αντικατασταθεί από τον πάροχο υπηρεσιών. Εν τω μεταξύ, οι τηλεοπτικοί φορείς D2-MAC θα συνεχίσουν να σημειώνουν σημαντικές προόδους διευρύνοντας το κοινό τους για το σχήμα 16:9.

Το 1995 θα είναι σημαντικό έτος για τις υπηρεσίες PAL-Plus, δεδομένου ότι οι σχετικοί δέκτες θα είναι ευρύτερα διαθέσιμοι. Πριν από και κατά τη διάρκεια της έκθεσης IFA του Βερολίνου, θα έχει μεγάλη σημασία η αύξηση των ωρών των εκπομπών στη Γερμανία και η παρακολούθηση της αγοράς των δεκτών από το γερμανικό δίκτυο λιανικής διανομής. Η σημασία της γερμανικής αγοράς είναι διττής φύσεως. Πρώτον, πρόκειται για τη μεγαλύτερη αγορά ηλεκτρονικών καταναλωτικών αγαθών στην Ευρώπη και κινητήρια δύναμη για ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τούτο έχει υπογραμμισθεί από διάφορες τοποθετήσεις της βιομηχανίας, όπου υπογραμμίζεται η σημασία της ενιαίας αγοράς για εξοπλισμό 16:9, παρά τον όποιο κατακερματισμό των αγορών εκπομπών και παραγωγής.

Η ευνοϊκή εξέλιξη της γερμανικής αγοράς συνιστά κατά συνέπεια απαραίτητο όρο για την επιτυχία του σχήματος 16:9 στην Ευρώπη. Τούτο είναι εντελώς ανεξάρτητο από το σύστημα μετάδοσης που θα χρησιμοποιηθεί. Η Γερμανία είναι ωστόσο και η κοιτίδα του συστήματος PAL-Plus, του συστήματος που έχει επιλεγεί από την μέχρι στιγμής πλειοψηφία των τηλεοπτικών φορέων του σχεδίου δράσης. Η επιτυχής εισαγωγή του PAL-Plus στη Γερμανία πρόκειται με βεβαιότητα να συμβάλει στην επιτυχία του συστήματος αλλού.

Η βιομηχανία έχει ήδη καταδείξει θετική απόκριση στο σχέδιο δράσης, διαθέτοντας δέκτες PAL-Plus στην αγορά πριν από τον χρονικό στόχο που έχει τεθεί για την έκθεση IFA του Βερολίνου, τον Αύγουστο του 1995. Η διάθεση της ολοκληρωμένης συσκευής PAL-Plus πρώτης γενεάς συνδέεται με τη μαζική διανομή ευρείας κλίμακας έπειτα από την παραπάνω εκδήλωση. Η Επιτροπή διαθέτει πληροφορίες ότι τρεις εταιρείες σχεδιάζουν συσκευή σιλικόνης δεύτερης γενεάς για τα τέλη του 1996. Πρόκειται για μεγάλης κλίμακας επενδύσεις και θα αποτελέσουν βασικό δείκτη για την πορεία του PAL-Plus και την επέκταση της εγκατεστημένης βάσης των δεκτών σχήματος 16:9.

3.4 Ψηφιακό σύστημα 16:9

Κατά το έτος 1995 ενδέχεται επίσης να παρουσιαστούν οι πρώτες προτάσεις ψηφιακής υπηρεσίας 16:9 με δυνατότητες απήχησης στην αγορά, προτάσεις υποψήφιας για χρηματοδότηση από το σχέδιο δράσης. Η Ευρωπαϊκή Ομάδα Ψηφιακών Βιντεοεκπομπών έχει καθορίσει προδιαγραφές για δορυφορική και καλωδιακή μετάδοση, οι οποίες σήμερα έχουν καταστεί πρότυπα του ETSI και έχουν επιτύχει παγκόσμια αναγνώριση ως συστάσεις της ITU. Διάφοροι τηλεοπτικοί φορείς βρίσκονται στο στάδιο διερεύνησης των τιμών για μαζική αγορά αποκωδικοποιητών. Επίσης, σε ορισμένες προτάσεις που υποβλήθηκαν σε απάντηση της αίτησης της Επιτροπής για σχολιασμό του πρώτου έτους λειτουργίας του σχεδίου δράσης υπογραμμίζονται τα σημαντικά οφέλη που το σχήμα 16:9 θα μπορούσε να παράσχει σε ψηφιακές υπηρεσίες.

Στο σημείο αυτό υφίσταται κίνδυνος σύγχυσης σε περίπτωση που ανταγωνιζόμενοι τηλεοπτικοί φορείς αρχίσουν να διεκδικούν την αρτιότητα μιας τεχνικής μεθόδου έναντι άλλης. Η Επιτροπή πρόκειται να διατηρήσει την γενική προσέγγιση στο σχήμα 16:9 όπως καθορίστηκε από την απόφαση του Συμβουλίου, ότι δηλαδή το σχήμα της οθόνης είναι ανεξάρτητο από την τεχνολογία που χρησιμοποιείται για την παράδοση της υπηρεσίας, καθώς και να ενθαρρύνει τους τηλεοπτικούς φορείς του σχεδίου δράσης να υιοθετήσουν θετική προσέγγιση σχετικά. Η Επιτροπή είναι της

γνώμης ότι οι αναλογικές υπηρεσίες θα συνεχίσουν να μεταδίδονται για τα επόμενα δεκαπέντε έως είκοσι έτη²⁸. Το σύστημα PAL-Plus ιδιαίτερα, αποτελεί λογική επέκταση των υφισταμένων υπηρεσιών PAL μέσω ολοκληρωμένων δεκτών. Η ψηφιακή τηλεόραση είναι το μέλλον των τηλεοπτικών εκπομπών και πρόκειται σύντομα να αρχίσει σε περιορισμένη κλίμακα, κατά πάσα πιθανότητα για υπηρεσίες συνδρομητικής τηλεόρασης που διανέμονται μέσω δορυφόρου και καλωδιακά σε εξωτερικές συσκευές αποκωδικοποίησης. Θα πρόκειται για νέες υπηρεσίες που αρχίζουν με μηδενικό ακροατήριο, επομένως σε πολύ διαφορετικές περιστάσεις. Η επιλογή ανήκει στους τηλεοπτικούς φορείς· οι στρατηγικές τους θα διαφέρουν ανάλογα με τις εκάστοτε περιστάσεις και τους μελλοντικούς στόχους.

---

²⁸

Για εξέταση και συζήτηση των συναφών με τη μετάβαση στην ψηφιακή τηλεόραση θεμάτων βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τις ψηφιακές βιντεοεκπομπές, COM(93) 557 τελικό, 17 Νοεμβρίου 1993, ιδίως σ. 11-14 και μέρος 3, πλαίσιο κοινοτικής πολιτικής.

ΤΜΗΜΑ Β: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Το σχέδιο δράσης αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της οπτικοακουστικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1.1.1. Οι προκλήσεις των νέων τεχνολογιών:

Η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών έχει προκαλέσει αναστάτωση στον οπτικοακουστικό τομέα, ο οποίος πρέπει να αντιμετωπίσει δύο προκλήσεις, μία ποσοτική και μία ποιοτική. Με την εμφάνιση νέων Ρ/Τ υπηρεσιών καλωδιακής και δορυφορικής μετάδοσης και με τις νέες ανάγκες εικόνων που θα προκύψουν από τη δημιουργία της κοινωνίας των πληροφοριών, οι ευρωπαίοι παραγωγοί πρέπει να προσπαθήσουν να παράγουν πολύ περισσότερα προγράμματα για να ανταποκριθούν στην άνοδο της ζήτησης οπτικοακουστικών προγραμμάτων, ειδάλως υπάρχει ο κίνδυνος οι χώρες εκτός Ευρώπης, οι οποίες διέπονται από τη βούλησή τους να κατακτήσουν τις παγκόσμιες αγορές, να ενισχύσουν τη θέση τους στην κοινοτική αγορά μέχρι του σημείου να θέσουν εμπόδια στην πολυφωνία της οπτικοακουστικής προσφοράς. Η οπτικοακουστική βιομηχανία πρέπει αφετέρου να είναι προετοιμασμένη για την ψηφιακή επανάσταση και τη νέα γενιά τηλεόρασης και τις νέες προηγμένες τηλεοπτικές υπηρεσίες που επέρχονται.

1.1.2. Τα υπάρχοντα μέσα οπτικοακουστικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Στο πλαίσιο της οπτικοακουστικής πολιτικής της, η Ευρωπαϊκή Ένωση εφάρμοσε μια στρατηγική για να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα του οπτικοακουστικού τομέα και εφοδιάστηκε με δύο μέσα για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις. Το πρόγραμμα MEDIA σκοπό έχει να βελτιώσει το περιεχόμενο και να αναπτύξει τον αριθμό ευρωπαϊκών προγραμμάτων δίνοντας έμφαση στο στάδιο προ της παραγωγής και στη διανομή κινηματογραφικών και οπτικοακουστικών προγραμμάτων. Το σχέδιο δράσης 16/9 σκοπό έχει να ενθαρρύνει την εισαγωγή των νέων τηλεοπτικών υπηρεσιών στην Ευρώπη έχοντας ως αρχή ότι "η επιτυχία ή η αποτυχία των νέων οπτικοακουστικών τεχνικών εξαρτάται ουσιαστικά από την ύπαρξη προγραμμάτων προορισμένων να μεταδίδονται με τα νέα πρότυπα"²⁷. Η ύπαρξη προγραμμάτων για τους τηλεθεατές αποτελεί όντως, στην κατακλείδα της αλυσίδας της ραδιομετάδοσης, την πηγή νομιμότητας των τηλεοπτικών υπηρεσιών διότι οι τηλεθεατές επιλέγουν συναρτήσει του περιεχομένου των εκπομπών. Τα προγράμματα αποτελούν επίσης, στην αρχή της αλυσίδας, κύρωση των υπευθύνων μετάδοσης διότι οι τηλεθεατές επιλέγοντας να δουν τα προγράμματα αυτά επιδοκιμάζουν ή αποδοκιμάζουν τις υπηρεσίες μετάδοσης.

²⁷ Πρώτη αιτιολογική σκεψη του ψηφίσματος Α3-0389/92 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου "Ψήφισμα για την ενθάρρυνση της οπτικοακουστικής παραγωγής στο πλαίσιο της στρατηγικής για την τηλεόραση υψηλής ευκρίνειας" ΕΕ αριθ. C 42/1993/02/15

Συνεπώς, για να τροφοδοτηθούν οι νέες υπηρεσίες 16/9, τις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση προτίθεται να τανώσει κατά την έναρξή τους σε κοινοτική κλίμακα, το σχέδιο δράσης ενθαρρύνει την ανάπτυξη νέων προγραμμάτων με μέσα παραγωγής συμβατά με το μέγεθος 16/9 και ταυτόχρονα προτίθεται να εξασφαλίσει ότι τα ήδη υπάρχοντα προγράμματα σήμερα θα μπορούν να εξακολουθήσουν να μεταδίδονται με το νέο μέγεθος.

1.1.3. Ενθάρρυνση της βιομηχανίας προγραμμάτων να χρησιμοποιεί συστηματικά μέσα παραγωγής συμβατά με το μέγεθος 16/9 για τις νέες παραγωγές:

Το σχέδιο δράσης 16/9 αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της οπτικοακουστικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έθεσε σαφώς τους στρατηγικούς στόχους της Κοινότητας όσον αφορά την βιομηχανία προγραμμάτων στην Πράσινη Βίβλο²⁸. Η Ευρώπη δεν εκμεταλλεύεται πλήρως το πολιτιστικό της πλούτο στον οπτικοακουστικό τομέα και αντί να αξιοποιεί την ποικιλομορφία της πέφτει θύμα των διαφορών της. Η εξατομίκευση των φορέων παραγωγής και διανομής αποτελεί τροχοπέδη στην ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας του τομέα και καθιστά δύσκολη την κατάρτιση οπτικοακουστικών καταλόγων, οι οποίοι αποτελούν στρατηγικό σημείο για τον έλεγχο του περιεχομένου που θα κυκλοφορεί στα δίκτυα της κοινωνίας των πληροφοριών.

Ο ορισμός του οπτικοακουστικού καταλόγου συνδέεται στενά με εκείνον των αποθεματοποιημένων προγραμμάτων. Πρόκειται για προγράμματα με διπλό χαρακτηριστικό: μπορούν να αναπρογραμματισθούν και να αποτελέσουν το αντικείμενο εκμετάλλευσης σε άλλες αγορές εκτός από την αγορά "προέλευσής τους" διατιθέμενα σε πολλαπλά μέσα. Έχοντας πολυετή διάρκεια ζωής, μπορούν να μεταδοθούν πολλές φορές και να κυκλοφορήσουν σε διαφορετικές αγορές παράγοντας κατ'αυτόν τον τρόπο έσοδα από την εκμετάλλευσή τους. Πρόκειται, π.χ., για ντοκυμαντέρ, έργα μυθοπλασίας. Τα αποθεματοποιημένα προγράμματα σκοπό έχουν να χρησιμεύσουν για μεγάλα χρονικά διαστήματα και τακτικά στη δραστηριότητα των επιχειρήσεων παραγωγής εφόσον αυτές έχουν τα δικαιώματα εκμετάλλευσης των έργων. Υπό την ιδιότητά τους αυτή, αποτελούν τον οπτικοακουστικό κατάλογο, δηλαδή την οικονομική κληρονομιά της βιομηχανίας προγραμμάτων.

Αυτό είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο το σχέδιο δράσης 16/9 ενθαρρύνει τους ευρωπαϊούς παραγωγούς να καταφεύγουν συστηματικά σε μέσα παραγωγής συμβατά με το μέγεθος 16/9 που η τεχνική τους ποιότητα επιτρέπει στα αποθεματοποιημένα προγράμματα να έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής για να είναι δυνατόν έτσι να καταρτίζονται οπτικοακουστικοί κατάλογοι ποιότητας. Για τον λόγο αυτό επίσης ένας τέτοιος κατάλογος πρέπει να περιέχει προγράμματα σε αρκετή ποσότητα διότι "η αποθεματοποίηση προγραμμάτων στο πλαίσιο μιας πολιτικής προγραμμάτων για το μέλλον έχει θεμελιώδη σημασία"²⁹. Η επίτευξη του στόχου αυτού απαιτεί χρόνο και αυτός είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους το σχέδιο δράσης προβλέπει την τεχνολογική αναβάθμιση του υπάρχοντος καταλόγου χορηγώντας χρηματοδοτική εισφορά για τη μετεγγραφή των προγραμμάτων.

²⁸ Στρατηγικές επιλογές για την ενίσχυση της βιομηχανίας προγραμμάτων στο πλαίσιο της οπτικοακουστικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Πράσινη Βίβλος COM(94) 96 τελικό της 06.04.1994

²⁹ σημείο 7 του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου - βλ. σημείωση 24.

1.1.4. Μετεγγραφή (remastering) ή διάρκεια στο χρόνο των υπαρχόντων καταλόγων:

Μετεγγραφή σημαίνει ότι ένα ήδη υπάρχον πρόγραμμα (π.χ. σε 35 mm) σε κάποιο μέσο μεταφέρεται σε ταινία βίντεο (είτε 625 είτε 1250) με αποτέλεσμα να επιτρέπεται η μετάδοση σε σχήμα 16/9. Η αντιγραφή πρωτοτύπων είναι μια σύνθετη τεχνική διεργασία που απαιτεί προσαρμογή της ταινίας στο αρχικό μέσο πριν τη μεταφορά της στη νέα αναλογική ή ψηφιακή μήτρα. Με αυτή τη διεργασία, ένα πρόγραμμα σε ψηφιακό μέσο είναι έτοιμο να μεταδοθεί και να χρησιμοποιηθεί με όλους τους τρόπους που επιτρέπει το μέγεθος αυτό.

1.1.5. Τα προγράμματα επικαιρότητας:

Η πτυχή του σχεδίου δράσης που αφορά τα προγράμματα ενθαρρύνει επίσης την παραγωγή προγραμμάτων επικαιρότητας (ζωντανές μεταδόσεις από τα στούντιο, αθλητισμός, κλπ.), τα οποία μπορούν να προσελκύσουν μεγάλο αριθμό τηλεθεατών, ιδίως όταν πρόκειται για μεγάλες αθλητικές εκδηλώσεις, και συμβάλλει έτσι στην τόνωση του ενδιαφέροντος των καταναλωτών να επεγδύσουν στην αγορά νέων τηλεοπτικών δεκτών 16/9. Ο αντίκτυπος των προγραμμάτων αυτών, τα οποία μεταδίδονται συνήθως απευθείας, είναι ακόμη μεγαλύτερος διότι μεταδίδουν γεγονότα με υψηλή ποιότητα εικόνας και ήχου εξαιτίας του μεγέθους 16/9.

Εξάλλου, η απόφαση των τηλεοπτικών φορέων να προσφέρουν όλο και περισσότερο προγράμματα επικαιρότητας σε μέγεθος 16/9 μπορεί να ερμηνευθεί ως αποδοχή από πλευράς τους του νέου σχήματος³⁰.

1.1.6. Γενίκευση των υπηρεσιών 16/9:

Μέσω του σχεδίου δράσης επιθυμείται λοιπόν να ενθαρρυνθεί η τεχνολογική προσαρμογή των παραγωγών χάρις σε αποδοτικές επενδύσεις για την τηλεόραση του μέλλοντος διότι "ο τομέας των προγραμμάτων παραμένει το πλέον αδύναμο στοιχείο ως προς τους τομείς "τεχνολογία" και "πρότυπα μετάδοσης" και διότι πρέπει να ανταποκριθεί στους στόχους όλων των τομέων με συντονισμένη και συγχρονισμένη δράση"³¹.

Ο συντονισμός και ο συγχρονισμός με τον τομέα μετάδοσης οργανώνονται με το ίδιο το κοινοτικό πρόγραμμα. Η αρχική προσέγγιση του σχεδίου δράσης, η οποία συνίσταται στο να αποκατασταθεί σύνδεση μεταξύ των δύο άκρων της αλυσίδας μετάδοσης, προτρέπει τους παραγωγούς και τους τηλεοπτικούς φορείς να συνεργάζονται στη φάση προώθησης του 16/9 στην αγορά. Στη συνέχεια, η δράση υπέρ της αποθεματοποίησης προγραμμάτων, τα οποία εξ ορισμού προορίζονται για κυκλοφορία, θα επιτρέψει να συγκεντρωθεί ένας όγκος προγραμμάτων συμβατών με το 16/9,

³⁰ Βλέπε επίσης παράγραφο 3.1.1.

³¹ Απολογική σκέψη Β του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου - βλ. σημείωση 24.

αρκετός για να ευνοηθεί η γενίκευση των υπηρεσιών 16/9 πέραν εκείνων που υποστηρίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης.

1.2 Προώθηση του μεγέθους 16/9: συνοχή των κοινοτικών δράσεων:

1.2.1 Σύνδεση μεταξύ παραγωγής και μετάδοσης των προγραμμάτων σε μέγεθος 16/9:

Οι παραγωγοί προγραμμάτων, για να τύχουν χρηματοδοτικής ενίσχυσης για την παραγωγή ή την αντιγραφή πρωτότυπων προγραμμάτων, πρέπει να είναι σύμφωνοι με τη μετάδοση του εν λόγω προγράμματος σε μέγεθος 16/9. Το σχέδιο δράσης δημιουργεί έτσι για τη χορήγηση αυτών των εισφορών μία υποχρέωση όσον αφορά τα αποτελέσματα, που είναι η πραγματική μετάδοση σε 16/9.

1.2.2 Κινητοποίηση των οικονομικών παραγόντων:

Ο τρόπος χορήγησης της κοινοτικής ενίσχυσης είναι πρωτότυπος και δεν σχετίζεται με επιχορήγηση του τομέα. Επειδή υπάρχει στρατηγική διαρθρωτική βούληση να επενεργήσει το σχέδιο δράσης στην αγορά του 16/9, η μέθοδος που επελέγη βασίζεται στην από κοινού χρηματοδότηση των νέων τεχνολογικών επενδύσεων. Τα πρόσθετα τεχνικά έξοδα που θα προκύψουν από το γύρισμα, την εκ των υστέρων παραγωγή και τη μετάδοση σε μέγεθος 16/9 είναι κατανοημένα μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μη κοινοτικών παραγόντων με σκοπό να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των κοινοτικών παρεμβάσεων στην αγορά των προγραμμάτων.

Στην φάση προώθησης του 16/9 στην αγορά είναι που πρέπει να συγκεντρωθούν όλοι οι οικονομικοί παράγοντες που ενδιαφέρονται για τις νέες τεχνολογίες (καταρχήν οι τηλεοπτικοί φορείς και οι παραγωγοί αλλά επίσης και οι καλωδιακοί και δορυφορικοί φορείς εκμετάλλευσης, οι κατασκευαστές συσκευών, οι τράπεζες, οι όμιλοι επικοινωνίας, ο δημόσιος τομέας). Αυτή η φάση εισαγωγής του 16/9 στην αγορά απαιτεί μεγάλες επενδύσεις στην αρχή πριν επιτευχθούν οικονομίες κλίμακας και πριν αποκτηθεί κάποια αυτονομία και οικονομική απόδοση. Η Επιτροπή συμμετέχει λοιπόν απευθείας σε αυτή τη φάση προώθησης, μαζί όμως με εκείνους που θα παραλάβουν τη σκυτάλη όταν επιτευχθούν οι στόχοι.

Η κινητοποίηση μη κοινοτικών χρηματοοικονομικών πόρων από τη μία πλευρά καθορίζει το πλαίσιο οικονομικής παρέμβασης της Κοινότητας και από την άλλη αποτελεί ένα μέσο ευρείας διάδοσης των πληροφοριών σχετικά με το σχέδιο δράσης σε 16/9 διότι ενδιαφέρει όλους τους πιθανούς παράγοντες του κλάδου.

Εξάλλου, "αυτή η εκ των προτέρων δέσμευση θα θεωρηθεί ως ουσιαστική αναγνώριση της αξίας του έργου"³² και αποτελεί επομένως τον μόνο παράγοντα ποιοτικής εκτίμησης των νέων έργων, διότι η οικονομική παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια επιλεξιμότητας, τα οποία δεν λαμβάνουν υπόψη την ποιότητα του προγράμματος. Η χρήση του σχήματος 16/9 αποτελεί αφ'εαυτής κριτήριο ποιότητας.

1.2.3 Οι βιομηχανικές επιπτώσεις του σχεδίου δράσης:

Στις επιπτώσεις του σχεδίου δράσης συμπεριλαμβάνονται η ιδιαιτερότητα του δυναμικού ανάπτυξης του οπτικοακουστικού τομέα και ταυτόχρονα η επιρροή του στους βιομηχανικούς κλάδους με τους οποίους συνδέεται. Οι νέες τηλεοπτικές υπηρεσίες αποτελούν στρατηγική βιομηχανία με τεράστιες δυνατότητες αύξησης μεγέθους και τεχνολογικής ανάπτυξης. Η στρατηγική επενδύσεων της Ευρώπης στους τομείς αυτούς θα έχει σημαντικά οικονομικά οφέλη.

Η βιομηχανία ηλεκτρονικών ευρείας κατανάλωσης ενδιαφέρεται καταρχήν για το σχέδιο δράσης³³ και ένα από τα αποτελέσματα που αναμένονται είναι το σχέδιο δράσης να αποβεί ο μοχλός σε αυτόν τον βιομηχανικό κλάδο. Για κάθε ECU κοινοτικής ενίσχυσης, θα αντιστοιχεί ένας ορισμένος αριθμός ECU που θα επενδύονται από τον βιομηχανικό κλάδο για να ανταποκριθεί στη νέα ζήτηση εξοπλισμών για το ευρύ κοινό και τους επαγγελματίες, η οποία θα δημιουργηθεί από την προσφορά υπηρεσιών σε 16/9, δεδομένου ότι η βιομηχανία θα γνωρίζει ότι "καμμία πίστωση δεν θα χορηγείται για να βοηθηθούν οι κατασκευαστές υλικού για το καταναλωτικό κοινό"³⁴. Οι επαγγελματίες θα οδηγηθούν να εφοδιαστούν με το νέο υλικό επιλογής τους (μηχανές λήψεως 16/9) και το κοινό μπορεί να αποκτήσει νέους τηλεοπτικούς δέκτες³⁵, αποκωδικοποιητές για να μπορούν να παρακολουθούν τις νέες τηλεοπτικές υπηρεσίες ποιότητας.

2. ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΙΑΣ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

2.1 Το πλαίσιο παρέμβασης της κοινοτικής ενίσχυσης

Η χορήγηση οικονομικών ενισχύσεων οργανώνεται με τη μορφή προσκλήσεων υποβολής προτάσεων³⁶ που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ. Τα έντυπα, τα οποία τυπώνονται και ενημερώνονται σε κάθε πρόσκληση, αποτελούν το υλικό μέσο με το οποίο υποβάλλονται οι αιτήσεις χρηματοδοτικών εισφορών. Αποστέλλονται συστηματικά στα κέντρα επαφής των επαγγελματικών κύκλων και κατόπιν απλής αίτησης στις υπηρεσίες της Επιτροπής.

Η μέθοδος χρηματοδότησης παίρνει τη μορφή κλαδικής και σημειακής χρηματοδοτικής εισφοράς, βασισμένης σε κατ'αποκοπήν ποσά ανά ώρα προγράμματος.

³³ Η απόφαση του Συμβουλίου διευκρινίζει στην πρώτη απολογική σκέψη ότι "η Κοινότητα έχει αναγνωρίσει την στρατηγική σημασία της τηλεόρασης υψηλής ευκρίνειας για την ευρωπαϊκή βιομηχανία ηλεκτρονικών ευρείας κατανάλωσης".

³⁴ τελευταία παράγραφος του άρθρου 1 της απόφασης του Συμβουλίου.

³⁵ "Το σχέδιο δράσης θα συμβάλει στην διεύθυνση των δεκτών μεγέθους 16/9 στην αγορά" απόφαση του Συμβουλίου, άρθρο 1.

³⁶ Το παράρτημα της απόφασης του Συμβουλίου προβλέπει τους τρόπους εφαρμογής του σχεδίου δράσης. Για μία περίοδο 12 μηνών διοργανώνεται μία κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τις υπηρεσίες και τα προγράμματα συν δύο προσκλήσεις μόνον για τα προγράμματα.

2.1.1 Η από κοινού χρηματοδότηση των πρόσθετων δαπανών:

Η αρχή επιμερισμού των πρόσθετων δαπανών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του μη κοινοτικού τομέα συνοδεύεται από μία απαίτηση η οποία ενισχύει την κινητοποίηση των οικονομικών παραγόντων. Σύμφωνα με τον κανόνα ο οποίος ίσχυε μόνον μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1995, τουλάχιστον το 50% των μη κοινοτικών χρηματοδοτικών εισφορών έπρεπε να προέλθει από οικονομικούς παράγοντες χωρίς καμμία συμμετοχή από δημόσιους πόρους.

2.1.2 Η κλίμακα των κατ' αποκοπήν ποσών:

Η αρχή παρέμβασης είναι ότι, με βάση μια πρόταση παραγωγής, η κοινοτική ενίσχυση αναλαμβάνει το ήμισυ του πρόσθετου κόστους, του οποίου το μέγιστο ποσό καθορίζεται εκ των προτέρων από τα κατ' αποκοπήν έξοδα ανά ώρα που καθορίζει η Επιτροπή κατόπιν γνωμοδότησης της συμβουλευτικής επιτροπής των κρατών μελών σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες³⁷. Τα ποσά αυτά αντιπροσωπεύουν στην πραγματικότητα ένα μέγιστο πλαίσιο παρέμβασης ανά ώρα προγράμματος που έχει υποβληθεί στην Επιτροπή.

Η κλίμακα των τεχνικών πρόσθετων εξόδων καθορίζεται ανάλογα με τα πραγματικά έξοδα παραγωγής. Η παραγωγή σε βίντεο 1250 εντάσσεται στην πλέον υψηλή ωριαία τιμή: 60.000 ECU, έναντι 30.000 ECU για την παραγωγή σε 35 mm, και 12.000 ECU για το σούπερ 16 mm και το βίντεο 625. Οι τιμές του σχεδίου δράσης, οι οποίες είχαν καθοριστεί αρχικά από την απόφαση του Συμβουλίου, αναπροσαρμόστηκαν για να ληφθεί υπόψη το πραγματικό κόστος³⁸. Στην περίπτωση κατά την οποία το πρόσθετο κόστος είναι μικρότερο του κατ' αποκοπήν ποσού, η κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% του πρόσθετου κόστους που έχει δηλώσει ο αιτών.

Όσον αφορά την μετεγγραφή προτύπων (remastering), το "πρόσθετο κόστος" συνίσταται σε έξοδα παραγωγής ενός νέου μέσου. Η αντιγραφή πρωτοτύπων σε μέσο 1250³⁹ έχει τιμή 5.000 ECU και 3.000 ECU σε μέσο 625⁴⁰.

³⁷ Βάσει των άρθρων 3 και 4 της απόφασης του Συμβουλίου

³⁸ Ο πίνακας του κόστους παραγωγής που προβλέπεται αρχικά στην απόφαση του Συμβουλίου τροποποιήθηκε μετά την πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων, όπως είχε προβλεφθεί στο σημείο vi "τρόπος χρηματοδότησης" του παραρτήματος της απόφασης. Αρχικά, υπήρχε μία και μόνον ιεραρχία μεταξύ των προγραμμάτων βίντεο 1250/35 mm/και βίντεο 625/σούπερ 16. Βλ. πίνακες 1B και 1Γ στην γενική εισαγωγή.

³⁹ Δεδομένου ότι οι υπηρεσίες Ρ/Τ μετάδοσης σε μέγεθος 1250 δεν υπάρχουν μέχρι στιγμής, η τιμή αυτή είναι θεωρητική.

⁴⁰ Το μέσο κόστος της μετεγγραφής πρωτοτύπων (remastering), βάσει δικαιολογητικών παρεχόμενων από τους δικαιούχους, σε ψηφιακό μέσο βίντεο 625 είναι το εξής: για μία ταινία 1 1/2 ώρας, η τηλεταινία σε ψηφιακό D1 στοιχίζει από 1500 έως 2000 ECU (Στοιχεία προερχόμενα από ένα από τα μεγαλύτερα ευρωπαϊκά εργαστήρια) με συνολικό κόστος αντιγραφής πρωτοτύπου 3000 ECU περίπου. Τα κατ' αποκοπήν ποσά του σχεδίου δράσης αντιστοιχούν λοιπόν στο κόστος της ψηφιακής αντιγραφής πρωτοτύπων και προτρέπουν τους παραγωγούς να επενδύσουν σε μέσα υψηλής απόδοσης που θα έχουν όλες τις πιθανές δυνατότητες εκμετάλλευσης.

Διαχωρισμός μεταξύ αποθεματοποιημένων προγραμμάτων και προγραμμάτων επικαιρότητας:

Όταν τροποποιήθηκαν οι τιμές, έγινε διαχωρισμός μεταξύ αποθεματοποιημένων προγραμμάτων και προγραμμάτων επικαιρότητας και ο διαχωρισμός αυτός ισχύει από τη δεύτερη πρόσκληση υποβολής προτάσεων, έχει δε ως στόχο να αντισταθμιστεί καλύτερα το πραγματικό κόστος. Ένα αποθεματοποιημένο πρόγραμμα απαιτεί όντως πιο σύνθετο και πιο δαπανηρό γύρισμα και εκ των υστέρων παραγωγή από τα περισσότερα προγράμματα επικαιρότητας.

Τα κατ'αποκοπήν ποσά που ισχύουν για τα προγράμματα επικαιρότητας είναι μεν προσαρμοσμένες στα τρέχοντα προγράμματα που μεταδίδονται απευθείας, αποδεικνύονται όμως ακατάλληλα για την κάλυψη μεγάλων αθλητικών γεγονότων, όπως οι τελικοί αγώνες, οι Ολυμπιακοί Αγώνες, τα παγκόσμια πρωταθλήματα, εξαιτίας των σημαντικών εξόδων που συνδέονται με αυτόν τον τύπο παραγωγών. Η συμβουλευτική επιτροπή των κρατών μελών είναι ευαισθητοποιημένη στο θέμα αυτό και έδειξε τη βούλησή της να υποστηρίξει τους προσεχείς Ολυμπιακούς Αγώνες στην Ατλάντα το 1996, όπως έπραξε και με τους χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες στο Λιλεχάμερ το 1994.

2.1.3 Χορήγηση της κοινοτικής ενίσχυσης:

Τα έργα για να μπορούν να γίνουν δεκτά πρέπει να ανταποκρίνονται στα κριτήρια επιλεξιμότητας, τα οποία πηγάζουν απευθείας από τη μεθοδολογία του σχεδίου δράσης. Οι αντικειμενικοί όροι είναι τρεις:

- η έδρα των παραγωγών νέων προγραμμάτων να είναι σε ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- ένας τηλεοπτικός φορέας 16/9, εγκατεστημένος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να αναλάβει την μετάδοση του προγράμματος,
- από κοινού χρηματοδότηση με οικονομικούς πόρους, εκτός από εκείνους του σχεδίου δράσης.

Οι κάτοχοι δικαιώματος και μόνον μπορούν να ζητήσουν οικονομική εισφορά για την μετεγγραφή προγραμμάτων. Εξάλλου, η χορήγηση της ενίσχυσης για τις μετεγγραφές εξαρτάται από τη μετάδοση των προγραμμάτων αυτών από μία υπηρεσία 16/9, η οποία απολαμβάνει της ενίσχυσης του σχεδίου δράσης.

Σε περίπτωση που ο αριθμός των προτάσεων είναι πολύ υψηλός σε σύγκριση με τον διατιθέμενο προϋπολογισμό, ορισμένα κριτήρια επιλογής μπορούν να κλίνουν υπέρ των έργων:

- προϊόντα παραγωγών των κρατών μελών με χαμηλή ικανότητα παραγωγής ή με περιορισμένη περιοχή μετάδοσης από άποψη γλώσσας
- προϊόντα ανεξάρτητων παραγωγών, των οποίων οι παράλληλες πιστώσεις προέρχονται αποκλειστικά από οικονομικούς παράγοντες.

Για τις μετεγγραφές πρωτοτύπων προγραμμάτων που ήδη υπάρχουν, η προτεραιότητα δίδεται στα προγράμματα ευρωπαϊκής προέλευσης.

Αυτά τα κριτήρια προτεραιότητας ενισχύουν τους διαρθρωτικούς στόχους του σχεδίου δράσης και εγγυώνται την αποτελεσματικότητα και τη συνοχή του. Χάρης σε αυτά, η επιτυχία που συνάντησε το σχέδιο δράσης στους παραγωγούς προσανατολίζεται έτσι προς τους επιδιωκόμενους στόχους και μεγιστοποιεί τον αντίκτυπο του σχεδίου.

2.2 Συνολικά αποτελέσματα, εκφρασμένα σε αριθμό ωρών και σε ECU;

2.2.1 Απολογισμός στις 31 Δεκεμβρίου 1994

Η συνολική κοινοτική ενίσχυση ανέρχεται σε 64 εκατ. ECU για τρεις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων⁴¹. Από τα 64 εκατ. ECU, 40 εκατ. ECU χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή νέων προγραμμάτων και 24 εκατ. ECU για την μετεγγραφή πρωτοτύπων προγραμμάτων.

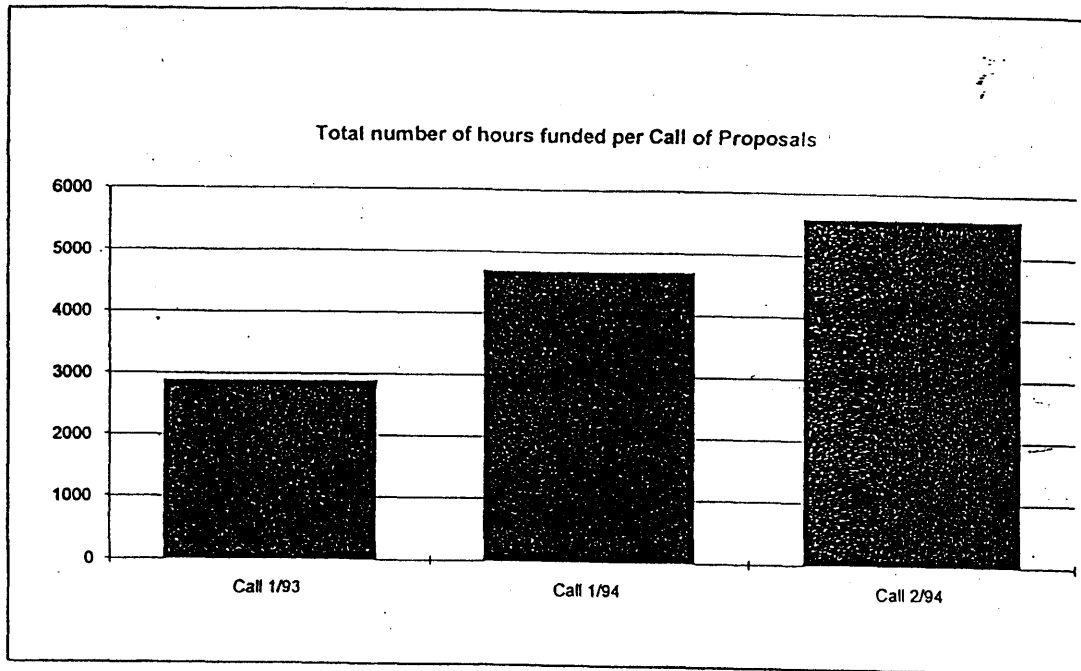
Η από κοινού χρηματοδότηση με 64 εκατ. ECU χρησιμοποιήθηκε για 13.200 ώρες, τα δε ποσά αυτά αναλύονται ως εξής:

Σχεδιάγραμμα 9

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων	Χρηματοδοτημένες ώρες προγραμμάτων	Κοινοτική ενίσχυση (σε ECU)
Πρόσκληση 1/93	2.900 ώρες	11,6 εκατομμύρια
Πρόσκληση 1/94	4.700 ώρες	19,4 εκατομμύρια
Πρόσκληση 2/94	5.600 ώρες	33 εκατομμύρια

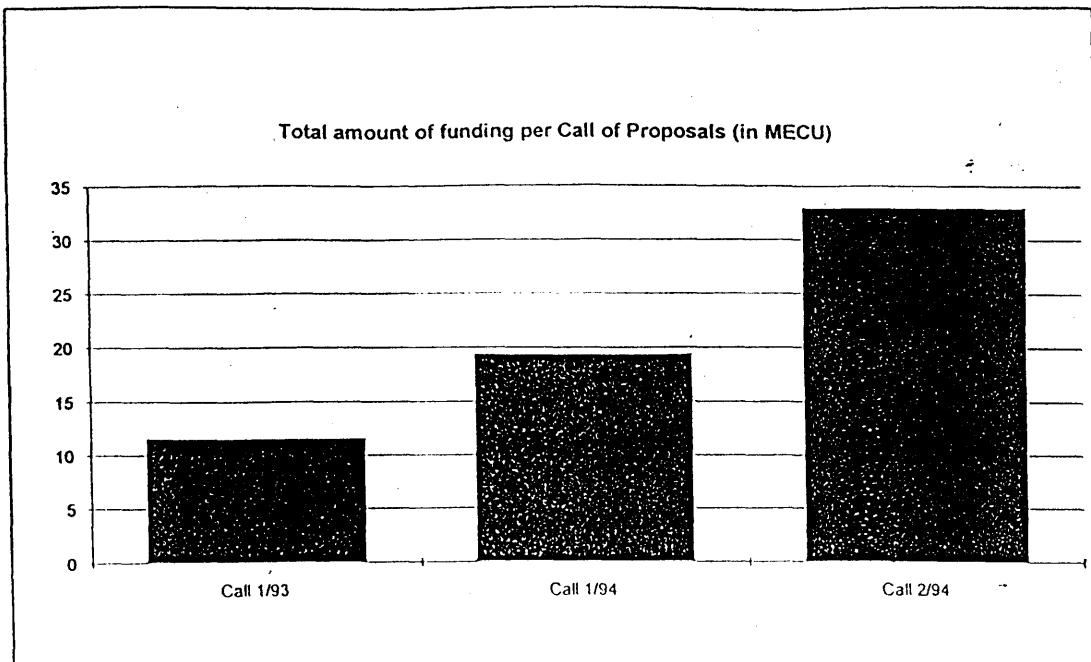
⁴¹ Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων 1/93 δημοσιευμένη στην 1/9/93, 1/94 δημοσιευμένη την 1/2/94 και 2/94 δημοσιευμένη την 1/7/94

Διάγραμμα 10

Διάγραμμα 11

Συνολική χρηματοδότηση ανά πρόσκληση υποβολής προτάσεων (σε εκατ. ECU)

Τα στοιχεία αυτά δείχνουν την αυξανόμενη αποτελεσματικότητα του σχεδίου δράσης. Η πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων επέτρεψε να δοκιμασθεί η αγορά και να γίνει γνωστό στους παράγοντες του κλάδου ότι το σχέδιο δράσης δεν είναι μόνον - πρέπει να επαναληφθεί - ένα μέσο χρηματοδότησης σε έναν τομέα οπτικοακουστικής παραγωγής με χαμηλές χρηματοδοτικές ικανότητες, αλλά κυρίως ένα μέσο για να δημιουργηθεί μία αγορά του συστήματος 16/9, το οποίο μέχρι τότε υπήρχε μόνον σε εμπιστευτικό επίπεδο.

Το σύνολο των ωρών κατανέμεται ως εξής: 7.600 ώρες αντιστοιχούν στα νέα προγράμματα και 5.600 ώρες στην αντιγραφή πρωτότυπων προγραμμάτων. Στις τρεις πρώτες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, το 60% των ωρών νέων παραγωγών είναι ώρες προγραμμάτων επικαιρότητας και 40% ώρες αποθεματοποιημένων προγραμμάτων.

Στο σημείο αυτό, θα εξετάσουμε με ποιό τρόπο κατανέμεται η κοινοτική ενίσχυση μεταξύ των τηλεοπτικών φορέων και των ανεξαρτήτων παραγωγών.

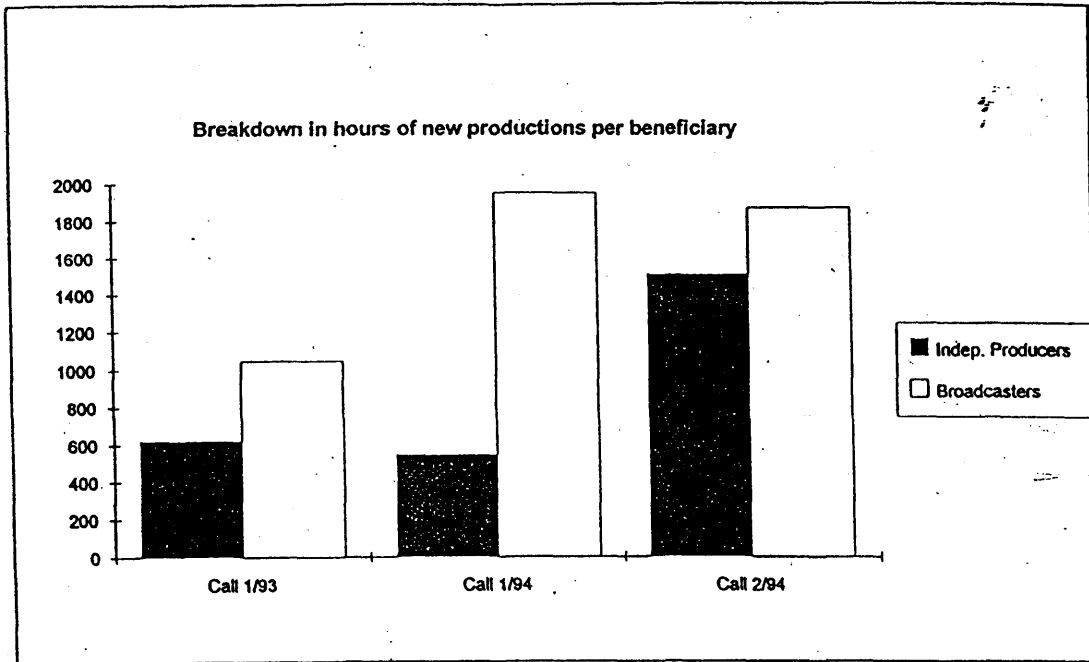
2.2.2 Επιλογή επενδύσεων από πλευράς των δύο μεγάλων τύπων παραγόντων:

Η κατανομή των δικαιούχων των νέων προγραμμάτων είναι η εξής:

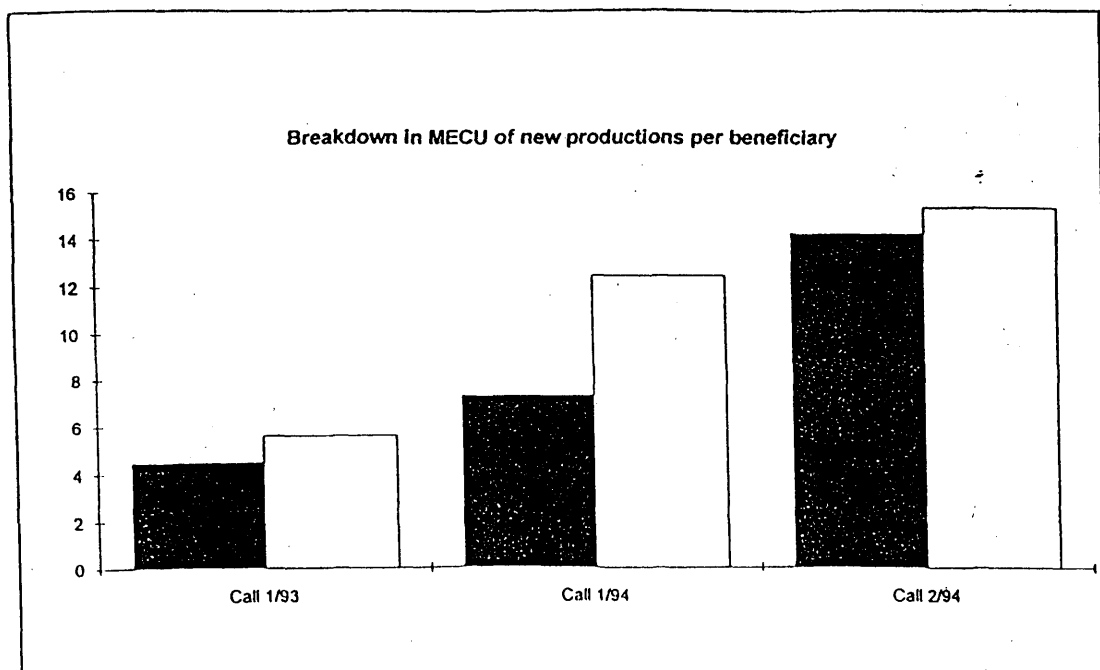
Διάγραμμα 12

Πρόσκληση	Ποσοστό σε ώρες		Ποσοστό σε ECU	
	Τηλεοπτικοί φορείς	Ανεξάρτητοι παραγωγοί	Τηλεοπτικοί φορείς	Ανεξάρτητοι παραγωγοί
1/93	63%	37%	63%	37%
1/94	78%	22%	63%	37%
2/94	56%	44%	53%	47%

Σχεδιάγραμμα 13

Σχεδιάγραμμα 14

Για τους τηλεοπτικούς φορείς, το σχέδιο δράσης διαδραματίζει σημαντικό ρόλο διότι τους βοηθά από δύο απόψεις, ως μεταδότες και ως παραγωγούς προγραμμάτων. Κατά μέσον όρο, μετά τις τρεις πρώτες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, οι τηλεοπτικοί σταθμοί παρήγαγαν τα δύο τρίτα της νέας παραγωγής σε σύστημα 16/9, απορρόφησαν όμως μόνο το 60% της κοινοτικής

ενίσχυσης⁴². Η νέα τους παραγωγή κατά τα δύο τρίτα αποτελείται από προγράμματα επικαιρότητας και κατά το εν τρίτο από αποθεματοποιημένα προγράμματα.

Εν προκειμένω πρέπει να γίνει διαχωρισμός μεταξύ των τηλεοπτικών σταθμών με σύστημα 16/9, οι οποίοι είχαν ήδη θέσει σε εφαρμογή τις υπηρεσίες αυτές όταν το σχέδιο δράσης άρχισε να ισχύει και εκείνων οι οποίοι δεν μετέδιδαν μέχρι τότε με το σχήμα αυτό. Οι πρωτοπόροι⁴³ του συστήματος 16/9 επωφελήθηκαν αμέσως από το σχέδιο δράσης και μπόρεσαν κατά τον τρόπο αυτό να γεμίσουν τα τηλεοπτικά τους προγράμματα με προγράμματα επικαιρότητας.

Οι τηλεοπτικοί φορείς⁴⁴, οι οποίοι εισχώρησαν αργότερα στην αγορά του συστήματος 16/9, εξέπεμπαν στην αρχή λίγες μόνον ώρες ανά ημέρα μεταδίδοντας μετεγγραμμένες πρωτότυπες ταινίες για να συμπληρώσουν σχεδόν αμέσως, εκμεταλλευόμενοι τον υπάρχοντα κατάλογο, ένα αρχικό τηλεοπτικό πρόγραμμα, πριν μεταδώσουν νέα προγράμματα. Στη συνέχεια ανέπτυξαν την εικόνα του σήματός τους και έγιναν ανταγωνιστικότεροι. Η ζήτηση παραγωγής προγραμμάτων επικαιρότητας εμφανίζεται τότε για να δημιουργήσει ποικιλία στην προσφορά προγραμμάτων και για να εξασφαλίσει το μέγιστο αριθμό τηλεθεατών.

Τα θεματικά κανάλια⁴⁵, καθώς και ορισμένα ιδιωτικά συνδρομητικά κανάλια αποτελούν κατά κάποιο τρόπο ιδιαίτερη περίπτωση, δεδομένου ότι το κοινό τους είναι πιο συγκεκριμένο και μπορεί να διαδραματίσει πρωτοποριακό ρόλο επενδύοντας πρώτο σε νέους τηλεοπτικούς δέκτες.

Οι ανεξάρτητοι παραγωγοί είναι οι εταίροι των τηλεοπτικών φορέων στην εφαρμογή του σχεδίου δράσης, το οποίο συμβάλλει στην ενίσχυση του κλάδου της παραγωγής, πηγή της ευρωπαϊκής οπτικοακουστικής δημιουργίας. Τα πρώτα αποτελέσματα είναι ενθαρρυντικά:

- η κατανομή της παραγωγής νέων προγραμμάτων μεταξύ τηλεοπτικών φορέων και ανεξάρτητων παραγωγών προσανατολίζεται υπέρ των τελευταίων,

- οι ανεξάρτητοι παραγωγοί ουσιαστικά παρήγαγαν αποθεματοποιημένα προγράμματα (94% των ωρών). Η ενίσχυση της προτεραιότητας στην αποθεματοποίηση προγραμμάτων εντός των ωριαίων τιμοκαταλόγων κλίνει υπέρ των ανεξαρτήτων παραγωγών.

Το σχέδιο δράσης αποτελεί σημαντική βοήθεια για τη λήψη αποφάσεων, διότι η επένδυση που απαιτείται για την τεχνολογική αναβάθμιση δεν θα μπορούσε συχνά να πραγματοποιηθεί χωρίς αυτήν την εισφορά της Κοινότητας, δεδομένου του μικρού συχνά μεγέθους αυτών των επιχειρήσεων που διαθέτουν περιορισμένη οικονομική δυνατότητα. Η εξέταση των εισφορών του οικονομικού τομέα δείχνει ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, οι ανεξάρτητοι παραγωγοί προσφεύγουν στα δικά τους κεφάλαια για να χρηματοδοτήσουν το πρόσθετο κόστος του συστήματος 16/9. Ορισμένες

⁴² Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα αποθεματοποιημένα προγράμματα, για τα οποία ισχύει υψηλότερος συντελεστής παρέμβασης, υποβάλλονται κατά το μεγαλύτερο μέρος από τους ανεξάρτητους.

⁴³ 3 κανάλια στη Γαλλία και ένα κανάλι στις Κάτω Χώρες

⁴⁴ Π.χ. Channel Four, ARD, ZDF, RTBF

⁴⁵ Όπως π.χ. MCM, μουσικό κανάλι

φορές προσφεύγουν στη βιομηχανία και στους τηλεοπτικούς φορείς.

Το σχέδιο δράσης, εκτός από τη στρατηγική σημασία που έχει για τον κλάδο, προκάλεσε πολύ θετικές αντιδράσεις στους τεχνικούς του οπτικοακουστικού τομέα (εικονολήπτες, ηχολήπτες, τεχνικοί μοντάζ), οι οποίοι εκδηλώνουν πολύ μεγάλο ενθουσιασμό να εργάζονται με το σύστημα 16/9. Το επάγγελμά τους αξιοποιείται και ανανεώνεται κατά τον τρόπο αυτό. Στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έφθασαν πολλά σχόλια του τύπου αυτού. Η υψηλή ευκρίνεια της εικόνας, η υψηλή ποιότητα του ήχου, η πιστότητα των χρωμάτων και το νέο καδράρισμα των εικόνων που χρειάζεται για το νέο σύστημα οδηγούν τους παραγωγούς οπτικοακουστικών προγραμμάτων να προσφεύγουν σε υψηλής ποιότητας τεχνικές παραγωγής, οι οποίες μέχρι τότε χρησιμοποιούνταν μόνο στον κινηματογράφο.

3. ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

Το σχέδιο δράσης έχει ως στόχο να δημιουργηθούν αρκετά προγράμματα στην Ευρώπη και να αναπτυχθεί η αγορά βιομηχανικών ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης στην Ευρώπη.

3.1 Τα προγράμματα, ποιοτική αξιολόγηση:

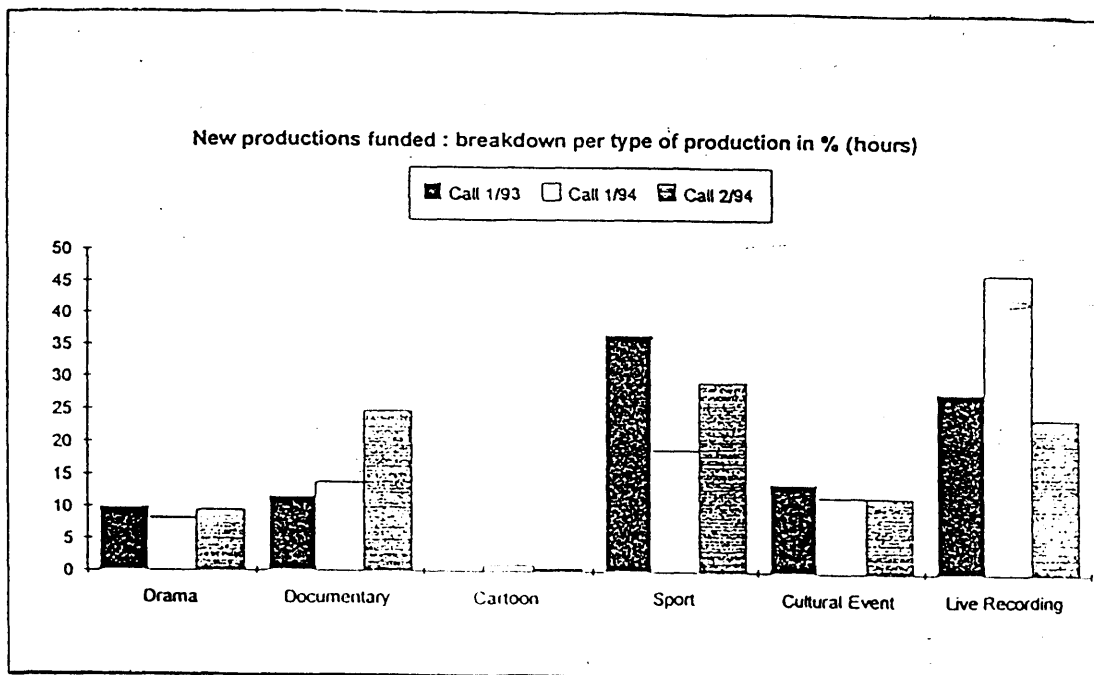
Η κατανομή των 13.200 ωρών προγραμμάτων, για τις οποίες χορηγήθηκε οικονομική ενίσχυση στις 31 Δεκεμβρίου 1994, σε 7.600 ώρες νέων προγραμμάτων και 5.600 ώρες αντιγραφές πρωτοτύπων προγραμμάτων, θα εξετασθεί πριν πραγματοποιηθεί γεωγραφική κατανομή των δικαιούχων.

Για να είναι πιο εύκολη η παρακολούθηση της χρήσης των οικονομικών ενισχύσεων στις νέες παραγωγές, καθορίστηκαν αρκετές οπτικοακουστικές κατηγορίες προγραμμάτων και οι υποψήφιοι πρέπει να υποδεικνύουν σε ποιά κατηγορία εντάσσεται το πρόγραμμά τους, δηλαδή: μυθοπλασία, ντοκυμαντέρ, κινούμενα σχέδια, εκπομπή πολιτιστικού περιεχομένου, αθλητισμός, στούντιο. Μπορεί επίσης να διενεργηθεί συμπληρωματική ανάλυση όσον αφορά το μέσο παραγωγής.

3.1.1

Κατανομή των χρηματοδοτημένων ωρών προγραμμάτων ανά κατηγορία προγράμματος:

Διάγραμμα 15

Εάν εξετασθούν τα αποτελέσματα εκφρασμένα σε αριθμό ωρών, ο αθλητισμός και τα ζωντανά ρεπορτάζ είναι οι πλέον σημαντικές κατηγορίες. Αυτές οι δύο κατηγορίες καλύπτουν την έννοια του προγράμματος επικαιρότητας. Ο αθλητισμός, μετά από μια αιχμή που σημείωσε με την κάλυψη των χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων στο Λιλεχάμερ, καλύπτει κατά μέσο όρο το 30% των ωρών των νέων προγραμμάτων. Αυτή η ισχυρή παρουσία ανταποκρίνεται όντως στο γεγονός ότι ο αθλητισμός κατέχει την πρώτη θέση στην ακροαματικότητα, ανεξαρτήτως καναλιού στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες⁴⁶

Οι τηλεοπτικοί φορείς είναι σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα (96% των ωρών παραγωγής) οι παραγωγοί τέτοιων προγραμμάτων.

⁴⁶ Στη Γερμανία, τις 5 καλύτερες θέσεις ακροαματικότητας κατά το πρώτο εξάμηνο του 1994 κατείχαν οι ποδοσφαιρικοί αγώνες (περίπου 19 εκατ. άτομα παρακολούθησαν τους αγώνες του παγκοσμίου κυπέλλου). Το 1993, χωρίς την επιρροή του παγκοσμίου κυπέλλου, ο αθλητισμός φτάνει στην 6η θέση (14,8 εκατ. τηλεθεατές) μετά από μία αμερικανική ταινία μεγάλου μήκους και μία γερμανική τηλεοπτική σειρά.

Στη Γαλλία, το 1993, οι ποδοσφαιρικοί αγώνες του ευρωπαϊκού κυπέλλου κατέχουν επίσης τις δύο πρώτες θέσεις ακροαματικότητας (34 και 33 εκατ. τηλεθεατές), τις δε επόμενες θέσεις κατέχουν δύο ταινίες μεγάλου μήκους (μία αμερικανική και μία γαλλική).

Στην Ισπανία, το ποδόσφαιρο βρίσκεται επίσης στην κορυφή της ακροαματικότητας και ακολουθούν οι πολιτικές συζητήσεις και οι τηλεοπτικές εκπομπές.

(πηγές EU TELEVISIONS της 12/01/94, 03/02/1994, 16/03/1994)

Από την αρχή του σχεδίου δράσης δύο κατηγορίες παραμένουν σταθερές και αντιπροσωπεύουν η καθεμία περίπου το 10% και το 12% των ωρών προγραμμάτων: πρόκειται για τα έργα με μυθοπλασία και τις πολιτιστικές εκδηλώσεις. Ενώ οι ανεξάρτητοι παραγωγοί παράγουν το μεγαλύτερο μέρος των ωρών με προγράμματα μυθοπλασίας (88%), οι τηλεοπτικοί σταθμοί είναι εκείνοι που παράγουν προγράμματα πολιτιστικού περιεχομένου (82%).

Είναι ενδιαφέρον το γεγονός ότι οι παραγωγοί ορισμένων δημοφιλών προγραμμάτων μυθοπλασίας (όπως "ο Commissaire Maigret" ή "Tatort") ανέλαβαν την πρωτοβουλία να δημιουργήσουν τα προγράμματα αυτά σε σχήμα 16/9. Η τελευταία βελγική τηλεοπτική σειρά "Le chagrin des belges" που παρήχθη σε σχήμα 16/9 και αποτελεί βελγο-γαλλο-ολλανδική συμπαραγωγή είχε κατά την μετάδοσή της στο Βέλγιο τον Δεκέμβριο του 1994 εξαιρετική επιτυχία στη μετάδοσή της (22,5% του μεριδίου της αγοράς). Η επιτυχία αυτών των προγραμμάτων ποιότητας στο ευρωπαϊκό κοινό είναι ενθαρρυντική.

Στην κατηγορία των εκπομπών πολιτιστικού περιεχομένου, το σχέδιο δράσης υποστήριξε παραγωγές κύρους σε μέγεθος HD1250 γραμμών σάρωσης (π.χ. συναυλίες κλασικής μουσικής και παραστάσεις κλασικού χορού).

Η αύξηση της παραγωγής ντοκυμαντέρ αποτελεί ενθαρρυντική επιβεβαίωση του σχεδίου δράσης. Τα ντοκυμαντέρ, σύμβολο της ευρωπαϊκής οπτικοακουστικής δημιουργίας, σημείωσαν σταθερή αύξηση: από 11% σήμερα φθάνουν το 20% περίπου των ωρών νέων προγραμμάτων. Τα ντοκυμαντέρ αποτελούν τη στέρεα βάση του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού καταλόγου, ο οποίος έχει μεγάλο κύκλο οικονομικής ζωής. Από την άλλη πλευρά, είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι τα ντοκυμαντέρ παράγονται ουσιαστικά από ανεξάρτητους παραγωγούς (78% των ωρών) και ότι αντιπροσωπεύουν το ήμισυ της παραγωγής τους που χρηματοδοτείται από το σχέδιο δράσης (23% στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων 1/93 έως 51% στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων 1/94). Τα θέματα των ντοκυμαντέρ είναι συχνά πολιτιστικού περιεχομένου (αρχιτεκτονική, καλλιτεχνική κληρονομιά). Το ποιοτικό επιχείρημα του σχήματος 16/9 είναι θεμελιώδες για αυτά τα έργα μεγάλης πολιτιστικής αξίας με ευρωπαϊκή και διεθνή διάσταση.

Οι ταινίες κινουμένων σχεδίων είναι αντιθέτως παντελώς απύσες διότι αυτά τα προγράμματα ταινιών δημιουργίας είναι πολύ δαπανηρά και οι μηχανισμοί ενίσχυσης του σχεδίου δράσης δεν φαίνονται να προσφέρουν αρκετά ενδιαφέροντα κίνητρα.

Με βάση τα αποτελέσματα αυτά, φαίνεται ότι η διανομή των ρόλων μεταξύ ανεξαρτήτων παραγωγών και τηλεοπτικών φορέων είναι ισόρροπη. Τα αποθεματοποιημένα προγράμματα παράγονται από ανεξάρτητους παραγωγούς, και η οπτικοακουστική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης προτίθεται να τα υπερασπίσει και να τα καταστήσει πιο ανταγωνιστικά. Τα προγράμματα επικαιρότητας που προσελκύουν μεγάλο κοινό παράγονται από τους τηλεοπτικούς φορείς, οι οποίοι έχουν μια στρατηγική κατάκτησης του τηλεοπτικού κοινού και προνομιούχες σχέσεις με το κοινό τους μεταδίδοντας μεγάλα παγκόσμια γεγονότα.

3.1.2 Κατανομή των χρηματοδοτούμενων ωρών προγραμμάτων:

Εάν εξετασθεί η κατανομή ανά κατηγορία εκφρασμένη σε ECU το αποτέλεσμα φαίνεται διαφορετικό, διότι το ποσό της χορηγούμενης ενίσχυσης εξάγεται αυτόματα από τη σύγκλιση δύο παραγόντων (μέσο παραγωγής και κατάταξη σε πρόγραμμα επικαιρότητας ή αποθεματοποιημένο πρόγραμμα), όπως είδαμε προηγουμένως κατά την παρουσίαση των

κατ'αποκοπήν ποσών. Εν προκειμένω, τα αθλήματα και οι ζωντανές εκπομπές από τα στούντιο απορροφούν μόνο το 36% της κοινοτικής ενίσχυσης. Για τις κατηγορίες αυτές, οι επιπτώσεις της χρηματοδοτικής εισφοράς της Κοινότητας εκφράζεται περισσότερο σε όγκο ωρών παρά σε οικονομικούς όρους.

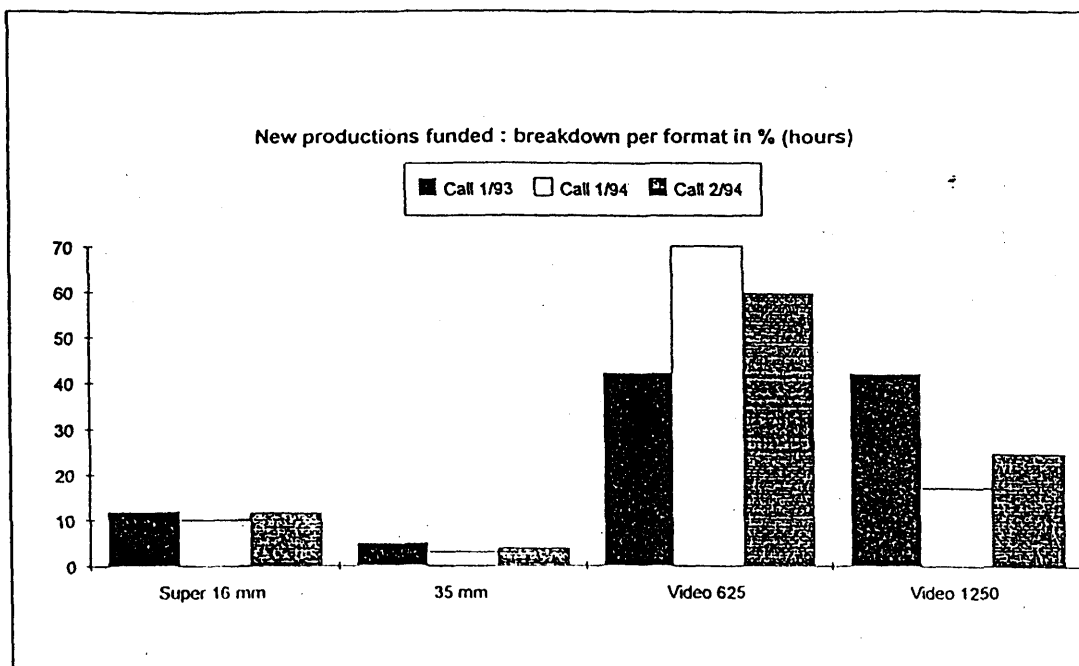
Αντίθετα, η αποτελεσματικότητα στο περιθώριο των παρεμβάσεων της Επιτροπής είναι υψηλότερη για τα προγράμματα πολιτιστικού περιεχομένου και τα ντοκιμαντέρ, τα οποία είναι προγράμματα με πολύ υψηλό κόστος παραγωγής. Εάν, κατ'αναλογία, η κοινοτική ενίσχυση είναι υψηλότερη για τα ντοκιμαντέρ από ό,τι για τα αθλητικά προγράμματα, το αρχικό κεφάλαιο θα ανακτηθεί σε μεγάλο βαθμό διότι το αποθεματοποιημένο πρόγραμμα μπορεί να μεταδοθεί πολλές φορές και να πωληθεί στην ευρωπαϊκή και την παγκόσμια αγορά. Χάρης σε αυτό το πολλαπλασιαστικό φαινόμενο, το σχέδιο δράσης προσλαμβάνει την ιδιότητα ενός μέσου αναπαραγωγής των κοινοτικών επενδύσεων στις παραγωγές σε σχήμα 16/9.

3.1.3 Ανάλυση ανάλογα με το μέγεθος παραγωγής:

Τέσσερα είναι τα μεγέθη παραγωγής που είναι συμβατά για τη μετάδοση σε σχήμα 16/9 και μπορούν να επιλεγούν στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης:

Το σούπερ 16 mm, 35 mm, βίντεο 625 γραμμές μεγέθους 16/9 και βίντεο 1250 γραμμών σάρωσης (δηλαδή υψηλής ευκρίνειας).

Διάγραμμα 16

Το μέγεθος σούπερ 16 mm διατηρεί εξαρχής τη θέση του με μέσο όρο 11% των προγραμμάτων, όπως και το 35 mm που δεν κατορθώνει να σημειώσει αύξηση και περιορίζεται στο 4%, πράγμα το οποίο επιβεβαιώνει ότι οι παραγωγοί προγραμμάτων δεν κλίνουν προς αυτό το σχήμα για να του δώσουν "νέα ζωή" στην ευρωπαϊκή βιομηχανία προγραμμάτων (πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η κατάσταση στις Ηνωμένες Πολιτείες είναι πολύ διαφορετική· το μέγεθος 35 mm στις ΗΠΑ δεν εγκαταλείφθηκε ποτέ υπέρ των φθηνότερων μεγεθών παραγωγής). Σημειώνεται ότι το μέγεθος αυτό, το οποίο χρησιμοποιείται κυρίως για την παραγωγή ταινιών καταρχήν για τον κινηματογράφο, είναι μεταξύ των πλέον "απρόσβλητων" στο μέλλον δεδομένης της υψηλής του τεχνικής ευκρίνειας· ωστόσο, οι ευρωπαίοι παραγωγοί τηλεοπτικών προγραμμάτων το έχουν εγκαταλείψει και δεν φαίνονται έτοιμοι να το ξαναχρησιμοποιήσουν, τείνουν δε περισσότερο προς το μέγεθος HD 1250 γραμμών σάρωσης για τις πολυδάπανες παραγωγές.

Το πλέον κερδισμένο από την εισαγωγή του σχήματος 16/9 είναι αναμφίβολα το σχήμα βίντεο 625 γραμμών σάρωσης 16/9. Τα προγράμματα που δημιουργούνται στο μέσο αυτό αντιπροσωπεύουν κατά μέσο όρο τα δύο τρίτα των χρηματοδοτήσεων που χορηγήθηκαν.

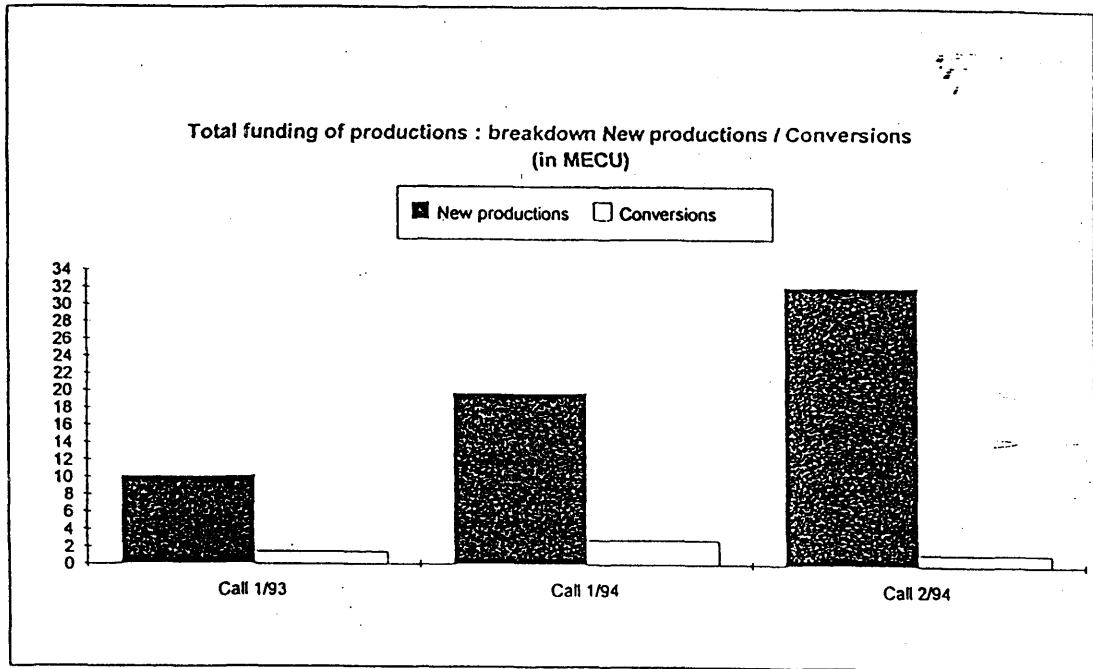
Το σχήμα HD-βίντεο 1250 γραμμών σάρωσης γνωρίζει συνεχή επιτυχία και αντιπροσωπεύει σήμερα κατά μέσο όρο το εν τέταρτο των ωρών προγραμμάτων για τα οποία έχει χορηγηθεί χρηματοδοτική ενίσχυση.

Εάν εξετασθεί η επιλογή των μέσων παραγωγής ανάλογα με την προέλευση των προγραμμάτων, η κατάσταση είναι πολύ διαφορετική. Οι ανεξάρτητοι παραγωγοί χρησιμοποιούν όλα τα μέσα: το εν τρίτον των παραγωγών πραγματοποιείται σε βίντεο 1250, το εν τέταρτον σε βίντεο 625, το εν τέταρτον σε σούπερ 16 mm και το υπόλοιπο σε 35 mm (10%). Οι τηλεοπτικοί φορείς από πλευράς τους είναι λιγότερο εκλεκτικοί στην επιλογή τους και προτιμούν ως επί το πλείστον το βίντεο 625 (83%) κρατώντας πάντοτε μία θέση για το βίντεο 1250 (12%). Το βίντεο 625 είναι λοιπόν ουσιαστικά το μέσο παραγωγής για τα προγράμματα επικαιρότητας ενώ το σούπερ 16, το βίντεο HD, το 35 mm είναι τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τα αποθεματοποιημένα προγράμματα.

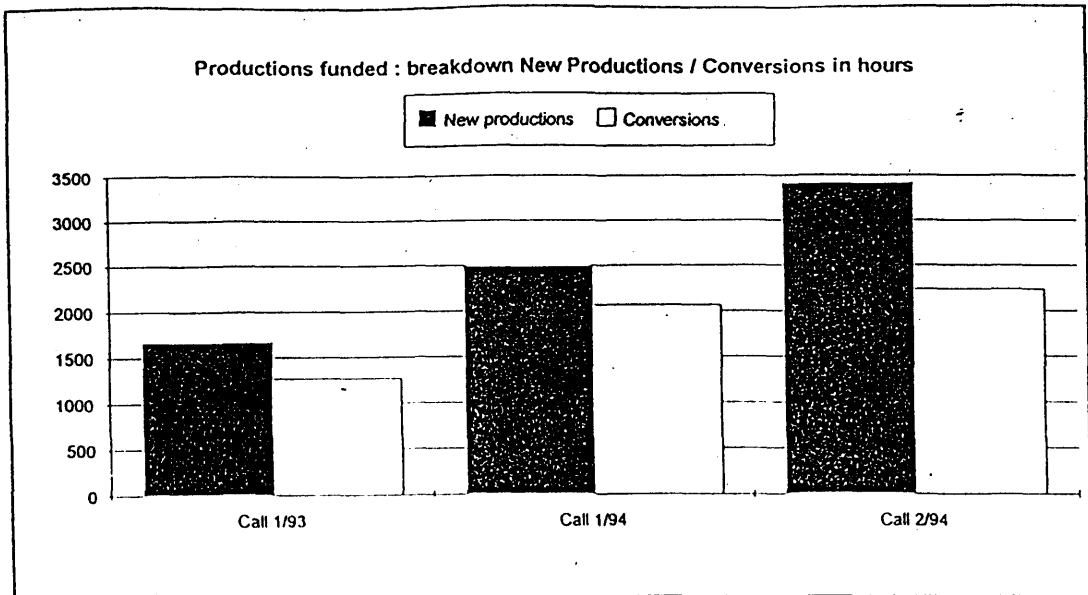
3.1.4 Μετεγγραφή προγραμμάτων, διαχρονικότητα του οπτικοακουστικού καταλόγου:

Τα δύο τρίτα της μετεγγραφής (remastering) προγραμμάτων αφορούν ήδη υπάρχοντα προγράμματα, πράγμα που οδηγεί στην επιβεβαίωση του επενδυτικού ρόλου από άποψη "αποθέματος κληρονομιάς", διότι οι παραγωγοί ζητώντας τη μετατροπή των προγραμμάτων τους επενδύουν στο μέλλον. Είναι βέβαιοι ότι θα αυξήσουν την οικονομική τους απόδοση, η οποία, χωρίς την επένδυση αυτή, θα κινδύνευε από οπτικοακουστικά μέσα ακατάλληλα στο μέλλον.

Διάγραμμα 17

Διάγραμμα 18

3.1.5 Γεωγραφική κατανομή των δικαιούχων:

Η κατάσταση για τις πρωτοπόρους χώρες στον τομέα όπως είδαμε προηγουμένως, η οποία δεν εμφάνιζε καμμία ισορροπία στην πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων, ισορροπεί γρήγορα και οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά του 16/9 συνεχώς αυξάνουν τον αριθμό προγραμμάτων σε σύστημα 16/9. Έτσι, οι παραγωγοί προγραμμάτων που είναι εγκατεστημένοι στη Γερμανία, οι οποίοι ήταν σχεδόν απόντες στην πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων, έλαβαν υψηλό αριθμό ωρών προγραμμάτων στις επόμενες προσκλήσεις. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι στο παρόν στάδιο οι παραγωγοί που είναι εγκατεστημένοι στην Ιταλία, την Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο δεν έχουν ακόμη ζητήσει ενίσχυση στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης.

3.2 Ο αντίκτυπος του σχεδίου δράσης: ανάπτυξη της βιομηχανικής αγοράς και του οπτικοακουστικού καταλόγου

3.2.1 Η βιομηχανική αγορά:

Μετά από 18 μήνες λειτουργίας, η φιλοδοξία του σχεδίου δράσης επέτυχε και η μακροπρόθεσμη συνολική στρατηγική απέδωσε τους καρπούς της. Η δοκιμασία του σχεδίου δράσης στην αγορά τηλεοπτικών δεκτών, όπως περιγράφεται στο τμήμα 1, και στην αγορά των επαγγελματικών εξοπλισμών είναι θετική.

Όσον αφορά, παραδείγματος χάριν τις μηχανές λήψεως 16/9, οι πωλήσεις των μεταγόμενων μηχανών λήψεως 4:3/16:9 που προορίζονται για τα στούντιο ή για τις κινητές μονάδες γυρίσματος σημείωσαν ισχυρή επιτάχυνση το 1994, διότι ενώ το 1993 ήταν σχεδόν μηδενικές οι πωλήσεις το 1994 αντιπροσώπευαν το ήμισυ των πωλήσεων μηχανών λήψεως. Η μέση τιμή μιας μεταγόμενης μηχανής λήψεως 4:3/16:9 είναι 54.000 ECU με πρόσθετο κόστος 20% ως προς τις μηχανές λήψεως 4:3. Ο μόνος λόγος επένδυσης σε μία μηχανή λήψεως 16:9 η οποία αποσβέννυται σε μία 10ετία είναι η βεβαιότητα ότι αγοράζεται ένα υλικό προσαρμοσμένο στις τεχνολογικές μεταβολές του μέλλοντος. Ενώ η αγορά των μηχανών λήψεως κρίνεται σταθερή στην Ευρώπη (οι βιομήχανοι προβλέπουν αύξηση 5% περίπου κατά τα 10 προσεχή έτη⁴⁷), ο όγκος των πωλήσεων μηχανών λήψεως 16:9 αυξάνεται δείχνοντας μία εκ των προτέρων κίνηση ανανέωσης του επαγγελματικού υλικού. Ο αντίκτυπος του σχεδίου δράσης μετράται λοιπόν με τον νέο προσανατολισμό της αγοράς των επαγγελματικών μηχανών λήψεως, η οποία διαρθρώνεται γρήγορα προς όφελος των μηχανών 16:9.

3.2.2 Ο οπτικοακουστικός κατάλογος 16:9:

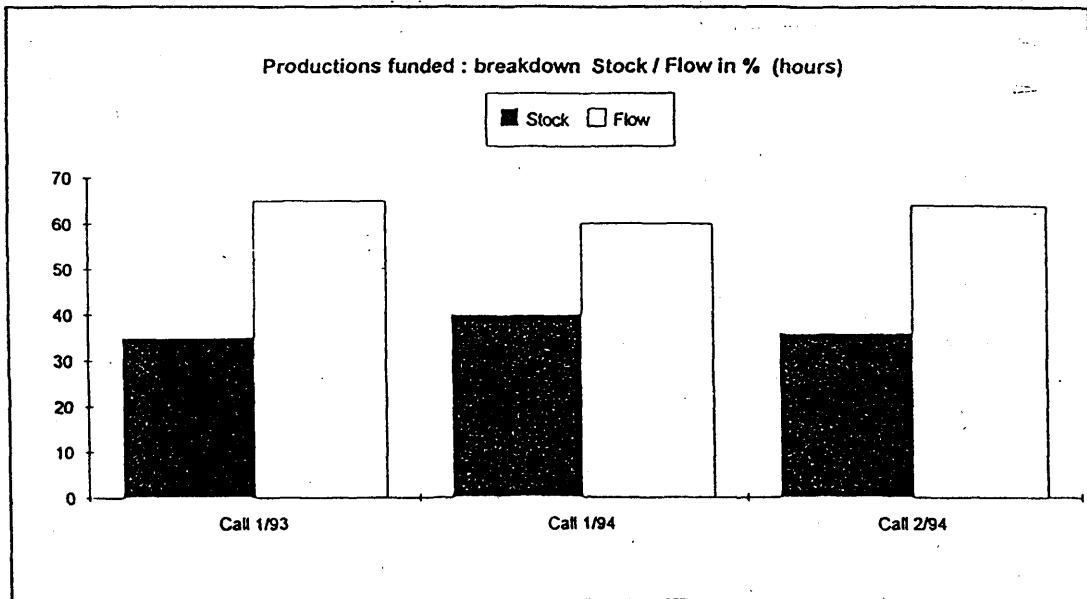
Ο οπτικοακουστικός κατάλογος που έχει συσταθεί από το σχέδιο δράσης συντίθεται από μετεγγραμμένες ταινίες και από αποθεματοποιημένα προγράμματα.

Μέχρι στιγμής, από τις 5.500 ώρες μετεγγραμμένων προγραμμάτων, το μεγαλύτερο μέρος των ωρών διατίθεται σε ψηφιακό μέσο.

⁴⁷ Στοιχεία που παρέσχε η διεύθυνση πωλήσεων της εταιρίας Thomson

Στην κατηγορία των νέων προγραμμάτων, η τάση κατανομής μεταξύ αποθεματοποιημένων προγραμμάτων και προγραμμάτων επικαιρότητας είναι σταθερή. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1994, χρηματοδοτήθηκαν 2.800 ώρες αποθεματοποιημένων προγραμμάτων. Η βούληση της Επιτροπής να ενθαρρύνει την παραγωγή αποθεματοποιημένων προγραμμάτων έδωσε αποτελέσματα, τα οποία θα ενισχυθούν περαιτέρω με τη συνέχιση του προγράμματος δράσης.

Διάγραμμα 19

ΚΟΙΝΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Παραγωγή και μετατροπή προγραμμάτων

Μέχρι στιγμής δεν είναι δυνατόν να συναχθούν συμπεράσματα για τις επιδόσεις του σχεδίου δράσης. Είναι δυνατόν ωστόσο να συναχθεί ιδίως ότι:

- το σχέδιο δράσης επιτρέπει να ευαισθητοποιηθούν οι παραγωγοί προγραμμάτων και οι τηλεοπτικοί φορείς στην Ευρώπη στις νέες τεχνολογίες και τη νέα γενεά τηλεόρασης. Ενθαρρύνονται να ακολουθήσουν ευρωπαϊκή προσέγγιση. Η κυκλοφορία των προγραμμάτων σε ευρωπαϊκή κλίμακα είναι αποφασιστικής σημασίας θέμα σε μία αγορά όπου τα προγράμματα είναι ακόμη ολιγάριθμα σε ορισμένες χώρες.
- η ανάπτυξη του τομέα ανεξάρτητων παραγωγών δείχνει ενθαρρυντικά σημάδια.
- η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης βοηθά ώστε να δημιουργηθεί το ενδιαφέρον και η στήριξη των οικονομικών παραγόντων που επιτρέπουν να ελευθερωθούν άλλοι χρηματοδοτικοί πόροι.

Ωστόσο, οι ανεξάρτητοι παραγωγοί είναι ακόμη οικονομικά ευαίσθητοι και οι συχνά περιορισμένες οικονομικές τους δυνατότητες καθιστούν θεμελιώδη την κοινοτική ενίσχυση. Οι κοινοτικές δράσεις που θα ενδυναμώσουν την πολυφωνία του τομέα και την ποικιλομορφία του πρέπει να συνοδεύονται από ενίσχυση της δομής του.

Τα συμπεράσματα αυτά οδηγούν στο ερώτημα πώς μπορεί να αξιοποιηθεί το σχέδιο δράσης. Ορισμένα συμπεράσματα θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε συγκεκριμένες προτάσεις. Πώς μπορεί να οργανωθεί με απλό τρόπο η αποκατάσταση επικοινωνίας μεταξύ των παραγόντων του 16:9 για να επιτραπεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση να δικτυώσει την τεχνική επάρκεια και τη μεταφορά τεχνογνωσίας;

Ορισμένες υπηρεσίες 16:9 σε μικρές χώρες με περιορισμένη οπτικοακουστική ικανότητα δυσχεραίνονται ενίοτε να βρουν προγράμματα διαθέσιμα σε 16:9 διότι δεν έχουν εξαρχής τις οικονομικές δυνατότητες συμπαραγωγής προγραμμάτων και δεν μπορούν να εκπληρώσουν εύκολα τις υποχρεώσεις τους που αφορούν τις υπηρεσίες μετάδοσης σε 16:9.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα δημιουργήσει, ήδη από τον Μάιο του 1995, χάρις σε ένα ερωτηματολόγιο που καταρτίστηκε έπειτα από εξέταση των φακέλων αίτησης ενίσχυσης, μια απλή βάση δεδομένων, η οποία θα περιέχει τον κατάλογο με όλα τα ευρωπαϊκά προγράμματα που διατίθενται σε 16:9 και θα διευκρινίζει για κάθε ταινία: τον κάτοχο δικαιωμάτων σε κάθε επικράτεια, τους τύπους δικαιωμάτων (καλωδιακών, δορυφορικών, επίγειων) και τη διάρκειά τους, τη γλώσσα και τις διαθέσιμες μεταγλωττίσεις τους. Αυτή η βάση δεδομένων που θα διατίθεται με το δίκτυο Internet θα μπορεί να παρέχει πληροφορίες μέσω απλής πρόσβασης στο δίκτυο "World Wide Web" από οιονδήποτε έχει ανάγκη τις πληροφορίες αυτές.

Για τους συντελεστές του 16:9, το σχέδιο δράσης επιβεβαιώνει ότι αποτελεί στοιχείο της τακτικής τους και εργαλείο της στρατηγικής τους, επιτρέποντάς τους να ασχοληθούν περισσότερο με τη μελλοντική ανάπτυξη των ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών καταλόγων.

Μεταδόσεις

Από την άποψη των παροχών, το ότι ολοκληρώθηκαν 22 υπηρεσίες σε οκτώ κράτη μέλη μαρτυρεί το ενδιαφέρον των τηλεοπτικών φορέων και τη βούλησή τους να συμμετάσχουν στην προσφορά του σχήματος 16:9 προς το κοινό με τους όρους που έχει καθορίσει η απόφαση του Συμβουλίου. Είναι ωστόσο πολύ νωρίς να εκτιμηθούν οι χρηματοδοτήσεις των μεταδόσεων στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης. Παρεμβάλλεται ένα χρονικό διάστημα μεταξύ της χρηματοδότησης των εκπομπών και της στιγμής από την οποία η μετάδοση στην αγορά παράγει αποτελέσματα. Ο αντίκτυπος στην αγορά καταναλωτικών ηλεκτρονικών ειδών θα αρχίσει να γίνεται εμφανής κατά τα τέλη του 1995 και το πρώτο τρίμηνο του 1996. Μέχρι τότε είναι πιθανόν να διατίθενται νέες τεχνολογίες στην αγορά, με αποτέλεσμα να διευρυνθεί ακόμη περισσότερο το φάσμα των υπηρεσιών που διατίθενται σε σχήμα 16:9. Τότε θα πλησιάζει και η επίσημη λήξη του σχεδίου δράσης στις 30 Ιουνίου 1997 και θα είναι ίσως φανερό ότι τέσσερα έτη αποτελούν πολύ μικρό χρονικό διάστημα για το μέγεθος ενός τέτοιου έργου. Τα νέα κράτη μέλη ιδίως θα έχουν λίγες ευκαιρίες να επωφεληθούν του σχεδίου δράσης. Επιπλέον, οι δυνατότητες από τον αντίκτυπο του σχεδίου δράσης στην αγορά θα έχουν μειωθεί λόγω της διάταξης για τη χρηματοδότηση 80%· αυτό θα οδηγήσει σε περικοπή των ωρών μετάδοσης.

Η Επιτροπή κρίνει ότι η εισαγωγή του σχήματος 16:9 είναι στρατηγικό στοιχείο, το οποίο μπορούν να προσφέρουν οι παράγοντες της αγοράς οπτικοακουστικών και καταναλωτικών ηλεκτρονικών αγαθών στο κοινό της κοινωνίας των πληροφοριών στο εγγύς μέλλον, μια κοινωνία πλούσια σε νέες υπηρεσίες και προϊόντα. Αντανακλά ιδίως τη σύγκλιση κινηματογράφου και τηλεόρασης που υπάρχει από παλιά. Το σχήμα 16:9 είναι επομένως συγκρίσιμο με άλλα σημαντικά στοιχεία που προσφέρουν οι παράγοντες της αγοράς στις τηλεπικοινωνίες και τις βιομηχανίες του τομέα των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Συνεπώς, το σχέδιο δράσης είναι πάντοτε στρατηγικής σημασίας για τους παράγοντες της αγοράς στον οπτικοακουστικό τομέα και στις βιομηχανίες καταναλωτικών ηλεκτρονικών αγαθών. Η Επιτροπή σε επόμενη ευκαιρία θα αναφέρει τις προόδους του σχεδίου στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συμπληρωματικοί πίνακες του τμήματος Β

Πίνακας 1

Συνολικός αριθμός ωρών που χρηματοδοτήθηκαν: κατανομή των νέων παραγωγών ανά είδος προγράμματος

Είδος προγράμματος	Πρόσκληση 1/93 σε ώρες	%	Πρόσκληση 1/94 σε ώρες	%	Πρόσκληση 2/94 σε ώρες	%	Σύνολο ωρών 1/93+1/94+2/94	%
Έργο με υπόθεση	165	10	202	8	322	9	689	9
Ντοκουμαντέρ	193	12	343	14	849	25	1385	18
Κινούμενα σχέδια	0,3	0	23	1	19	1	42,3	1
Αθλητισμός	613	37	471	19	1005	29	2089	28
Πολιτιστικές εκδηλώσεις	231	14	293	12	402	12	926	12
Ζωντανή εκπομπή	467	28	1158	47	822	24	2447	32
Σύνολο ωρών που χρηματοδοτήθηκαν	1669,3	100	2490	100	3419	100	7578,3	100

Πίνακας 2

Συνολικός αριθμός ωρών που χρηματοδοτήθηκαν: κατανομή των νέων παραγωγών ανά μέγεθος παραγωγών

Είδος προγράμματος	Πρόσκληση 1/93 σε ώρες	%	Πρόσκληση 1/94 σε ώρες	%	Πρόσκληση 2/94 σε ώρες	%	Σύνολο ωρών 1/93+1/94+2/94	%
Super 16 mm	197,2	11,8	259	10	396	11,6	852,2	11,143
35 mm	77,8	4,7	62,5	3	134,6	3,9	274,9	3,8697
Video 625	698	41,8	1755	70	2034	59,6	4487	57,154
Video 1250	695,2	41,7	415	17	847	24,8	1957,2	27,834
ΣΥΝΟΛΟ	1668,2	100	2491,5	100	3411,6	100	7571,3	100

Πίνακας 3

Συνολικός αριθμός ωρών που χρηματοδοτήθηκαν: κατανομή νέων προγραμμάτων/μετατροπών

Είδος προγράμματος	Πρόσκληση 1/93 σε ώρες	%	Πρόσκληση 1/94 σε ώρες	%	Πρόσκληση 2/94 σε ώρες	%	Σύνολο ωρών 1/93+1/94+2/94	%
Νέες παραγωγές	1669	57	2490	55	3420	60,424	7579	57,475
Μετατροπές	1269	43	2065	45	2240	39,576	5574	42,525
ΣΥΝΟΛΟ	2938	100	4555	100	5660	100	13153	100

Πίνακας 4

Συνολική χρηματοδότηση: κατανομή νέων προγραμμάτων/μετατροπών

Είδος προγράμματος	Πρόσκληση 1/93 σε ώρες	%	Πρόσκληση 1/94 σε ώρες	%	Πρόσκληση 2/94 σε ώρες	%	Σύνολο ωρών 1/93+1/94+2/94	%
--------------------	---------------------------	---	---------------------------	---	---------------------------	---	-------------------------------	---

Νέες παραγωγές	10.195	57	19.742	55	32.239	96.1	62.176	69.357
Μετατροπές	1.408	43	2.783	45	1.318	3.9276	5.509	30.643
ΣΥΝΟΛΟ	11.603	100	22.525	100	33.557	100	67.685	100

Πίνακας 5

Συνολικός αριθμός ωρών νέων παραγωγών που χρηματοδοτήθηκαν:

κατανομή αποθεματοποιημένων προγραμμάτων/προγραμμάτων επικαιρότητας

Είδος προγράμματος	Πρόσκληση 1/93 σε ώρες	%	Πρόσκληση 1/94 σε ώρες	%	Πρόσκληση 2/94 σε ώρες	%	Σύνολο ωρών 1/93+1/94+2/94	%
--------------------	---------------------------	---	---------------------------	---	---------------------------	---	-------------------------------	---

Αποθεματοποίηση	590	35	991	40	1219	47	2800	37.003
Επικαιρότητα	1079	65	1499	60	2189	53	4767	62.997
ΣΥΝΟΛΟ	1669	100	2490	100	3408	100	7567	100

Πίνακας 6

Κατανομή ωρών και χρηματοδότηση νέων παραγωγών ανά κατηγορία δικαιούχων

Είδος προγράμματος	ώρες		
	Πρόσκληση 1/93	Πρόσκληση 1/94	Πρόσκληση 2/94
Ανεξάρτητοι παραγωγοί	622	547	1512
Τηλεοπτ. σταθμοί	1047	1947	1868
Συνολικός αριθμός	1669	2494	3380

Πρόσκληση 1/93	έκατ. ECU	
	Πρόσκληση 1/94	Πρόσκληση 2/94
4.5	7.3	14.2
5.6	12.4	15.3
10.1	19.7	29.5

COM(95) 263 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR

15

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-95-286-GR-C

ISBN 92-77-90381-3
